

DARBININKAS

Vol. LXXIX, Nr. 39

Spalio - October 14, 1994 Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS

Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.

Brooklyn, N.Y. 11207

Kaina

\$ 1.00

LIETUVOJE ir apie LIETUVĄ

Medikai iš visos Lietuvos spalio 11 d. greitosios pagalbos automobiliais suvažiavo į sostinę, prie Vyriausybės ir Seimo rūmų. Čia jie organizavo piketą "Mediciniai - greitąją pagalbą", kuriuo norėta atkreipti visuomenės dėmesį į katastrofišką sveikatos apsaugos būklę. Medikai reikalavo pakelti atlyginimus iki vidutinio valstybės tarnautojo darbo užmokesčio, priimti Sveikatos draudimo įstatymą.

Prezidento Kazio Griniaus palaikai, vykdamas jo valią, spalio 8 d. palaidoti Mondžgirėje, Marijampolės rajone.

Lietuvos Aukščiausiame teisme spalio 5 d. prasidėjo įtariamųjų žurnalisto Vito Lingio nužudymo teismas. Šiuo nusikaltimu kaltinami keturi nusikaltėlių grupuotės, vadinamos "Vilniaus brigada", vadovai ir nariai: Igoris Achremovas, Borisas Bobičenka, Viacheslavas Slavickis ir Borisas Dekanidzė. Spėjama, jog pastarasis "užsakė" žurnalisto nužudymą, o pirmieji trys jo įsakymą tiesiogiai įvykdė. Teismo posėdžiai vyksta Aukščiausiojo Teismo rūmuose. Dėl riboto vietų skaičiaus ir juos įleidžiami tik giminės ir žurnalistai, kurių akredituota apie 50. Jie atstovauja agentūroms Associated Press, Reuter, Amerikos CNN, žurnalui "Newsweek" ir kt.

Vienu iš sėkmingiausių tarp visų buvusių vizitų Lietuvos premjeras A. Šleževičius pavadino spalio 5 d. pasibaigusią Lietuvos vyriausybės delegacijos kelionę į Izraelį. Jos metu buvo pasirašyti du svarbūs susitarimai dėl tolimosios abiejų valstybių bendradarbiavimo - abipusio investicijų skatinimo ir apsaugos sutartį (10-iai metų) ir sutartį dėl bendradarbiavimo kultūros, švietimo ir mokslo srityse (5-iems metams).

Šventojo Pranciškaus Asyžiečio diena Lietuvos šv. Kazimiero provincija spalio 4 d. pažymėjo didelėmis liturginėmis iškilėmis. Atšventinta Vilniaus šv. Pranciškaus ir šv. Bernardino (Bernardinų) bažnyčia, buvo aukojamos mišios. Liturginėms apeigoms vadovavo Viliaus arkivyskupas metropolitas Audrys Juozas Bačkis.

Lietuvos Seimo delegacija spalio 7-8 dienomis dalyvavo Ukrainos išvadavimo iš vokiečių fašistų 50-ųjų metų minėjimo iškilėse. Estija ir Latvija savo delegacijų neatsiuntė, nors ir buvo gavusios kvietimus.

Lietuvos Vyriausybė nutarė nuo spalio 15 d. Izraelio valstybėje įsteigti Lietuvos ambasada. Jos išlaikymui bus panaudotos lėšos, kurios šiemetams buvo skirtos Lietuvos ambasada Japonijoje ir kurios įsteigimas atidėtas. Nuo lapkričio 1 d. steigiamas ir Lietuvos ambasada Kinijoje.

Atsižvelgdama į Tautos Fondo Lietuvos atstovybės labdarinę veiklą, Lietuvos Vyriausybė leido valstybinei įmonei "Spauda" išnuomoti ne konkurso tvarka Tautos Fondo Lietuvos atstovybei 26 kvadratinį metro bendro ploto patalpą įmonei priklausančiame pastate Vilniuje.

Lietuvos valstybinė turizmo tarnyba ir turizmo firma KNM Invest AG parengė ir išleido pirmąjį Lietuvos viešbučių žinyną anglų kalba. Iki šių metų pabaigos dar turėtų būti sukurtas reklaminis videofilmas anglų kalba "Turistinis Vilnius".

LR PREZIDENTO VIZITAS JAV

Rugsėjo 30 d. LR Prezidentas A. Brazauskas pasakė kalbą Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos 49-toje sesijoje.

Savo kalboje LR Prezidentas pažymėjo visų žmonių, visų valstybių bendrą pastangų būtinybę, kad sukurti žmonijos pažangos ratas, besiremiantis penkiomis pagrindinėmis vertybėmis - taika, ekonomika, aplinka, socialiniu teisingumu ir demokratija.

Savo kalboje Prezidentas paminėjo istorinę Lietuvai, Baltijos valstybėms ir visai Europai datą - 1993 m. rugpjūčio 31 d. buvo išvesta Rusijos kariuomenė iš Lietuvos, o š. m. rugpjūčio 31 d. - iš Latvijos bei Estijos. Pastaroji data sutapo su galutiniu Rusijos kariuomenės išvedimu iš Vokietijos ir, kaip pažymėjo Prezidentas, tai yra daugiau negu simbolinis sutapimas, žymintis dar vieną antrojo pasaulio karo pasekmių panaikinimą.

Prezidentas pažymėjo, kad Rusijos santykiai su Lietuva ir kitomis Baltijos valstybėmis atspindi bendrą dabartinės Rusijos požiūrį į besiformuojančią naująją Europos tvarką. Mes norėtume tikėti, kad naujoji Rusija laikysis tarptautinės teisės principų ir nedarys kliūčių Baltijos šalių integracijai į Europos struktūras. Tai būtų aiškus signalas, kad demokratinės reformos šalyje yra negrįžtamo pobūdžio, ir Europoje nebus brėžiamos naujų padalinimų linijos.

Prezidentas prisiminė savo praeitais metais iš JT tribunolos pasakytą

mintį, kad sveikintų žingsnius link laipsniškos Kaliningrado srities demilitarizacijos. Šiomet, jis pažymėjo, kad Rusija mažina savo karinį buvimą srityje. Lietuva, per kurios teritoriją vyksta tranzitas į šią Rusijos eksklavą, nėra abejinga Kaliningrado srities ir joje gyvenančių lietuvių mažumos ateičiai. Lietuva siūlo Kaliningrado srities problematiką apsvaistyti už apvalaus Europos Sąjungos Stabilumo Pakto stalo.

1994 m. rugsėjo 30 d. vakare Lietuvos Respublikos Prezidentas Algirdas Brazauskas ir jį lydintys asmenys iš New Yorko atvyko į Čikagą.

Prezidentas A. Brazauskas apsilankė kompanijoje Motorola, kur susipažino su firma, jos produkcija. Vakarienių metu kalbas pasakė A. Brazauskas ir Motorolos prezidentas Gary Tooker.

Spalio 1 d. rytą Lietuvos delegacija susipažino su Čikagos miestu centru, aplankė prekybos centrą "Watertown". 11 valandą 30 min. Prezidentas A. Brazauskas atvyko į Čikagos lituanistinę mokyklą Jaunimo centre, kur padėjo vainiką prie paminklo žuvusiems už Lietuvos laisvę. Lietuvos Prezidentas susitiko su mokyklos mokytojais ir moksleiviais, pasakė kalbą.

Po pietų "Seklyčioje" A. Brazauskas ir jį lydintys asmenys dalyvavo Prezidento dr. K. Griniaus palaikau, kurie spalio 8 d. iškilmingai buvo perlaidoti Lietuvoje, pager-

bimo ceremonijoje. Joje dalyvavo visų JAV lietuvių organizacijų atstovai. Renginio metu socialdemokratų atstovas J. Valaitis pabrėžė K. Griniaus asmenybės, kaip žmogaus, gydytojo ir Prezidento reikšmę demokratinėms vertybėms įtvirtinimui Lietuvoje, liaudininkų atstovas V. Bildušas prisiminė, kaip K. Griniaus atvykęs į Ameriką, kalbėjo apie būtinybę užbaigti vaidus tarp partijų, kad jos paskelbtų vienos kitoms amnestiją. Buvo pabrėžta, kad Prezidento K. Griniaus palaikams grįžtant į Lietuvą, ta mintis dėl amnestijos paskelbimo turėtų galioti ir Lietuvoje.

Prezidentas A. Brazauskas savo kalboje pažymėjo tiesų ir reikšmingą K. Griniaus - V. Kudirkos bendradarystę, varpininko, kovotojo už Lietuvos nepriklausomybę, valstybininko - kelią.

Čikagos Jaunimo centre įvyko Prezidento A. Brazauskos susitikimas su visuomene.

Susitikimas buvo labai dalykiškas ir draugiškas. Jame dalyvavo daug Čikagos bei jos apylinkių lietuvių. A. Brazauskas papasakojo apie padėtį Lietuvoje, pabrėžė, kad politinio ir ekonominio stabilumo stiprinimas sudaro geresnį Lietuvos įvaizdį pasaulyje, prisideda prie investicijų pritraukimo į mūsų valstybę.

Ir savo kalboje, ir atsakydamas į klausimus Prezidentas daug dėmesio skyrė santykių tarp Lietuvos ir Amerikos lietuvių pagerinimui, plačiai papasakojo apie pilietybės

Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas sveikinasi su JT Generaliniu sekretoriumi Boutos Boutros Ghali. Už jų JT ir Lietuvos vėliavos. UN Photo

ir nuosavybės atstatymą. Aplodismentais buvo sutiktas pranešimas, kad JAV piliečiams, vykstantiems į Lietuvą, nebereikės Lietuvos vizu.

Prezidentas paaikšino Lietuvos poziciją dėl pavojingų ir karinių teritorijų pervežimo per Lietuvos teritoriją, kuriai pritaria stambiausios Vakarų valstybės ir tarptautinės organizacijos.

Vakare S. Balzeko muziejaus salėje įvyko susitikimas su lietuvių organizacijų vadovybe.

Prezidentą sveikino PLB pirmininkas Br. Nainys, JAV LB pirmininkė R. Narušienė, ALT-os pirmininkas G. Lazauskas, Lietuvos Vyčiai.

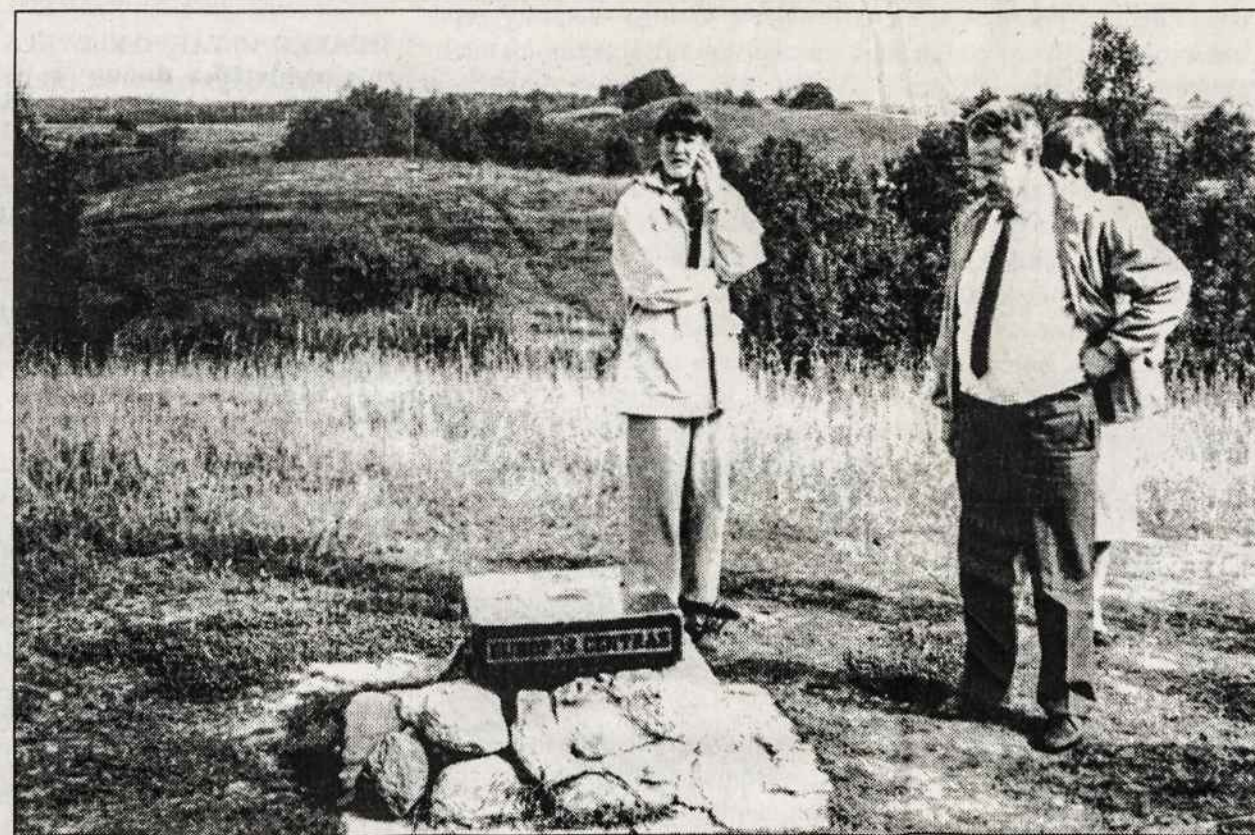
Spalio 2 dieną, sekmadienį, Lietuvių Centre Lemonte įvyko Prezidento susitikimas su spaudos atstovais. Prezidentas A. Brazauskas pažymėjo, kad jo vizitas į JAV turėjo tris pagrindinius aspektus - politinį, ekonominį bei susitikimų su tautiečiais. Prezidentas visais

atžvilgiais liko patenkintas vizito rezultatais. Jam buvo labai malonu susipažinti su didžiausios lietuvių bendruomenės už Lietuvos ribų - Čikagos - gyvenimu bei veikla, pasikeisti nuomonėmis ir kartu ieškoti dar išylančių problemų sprendimo. Prezidentas atsakė į gausius spaudos atstovų klausimus.

Lietuvių Centre Lemonte įvyko dar vienas susitikimas su visuomene. Jo metu A. Brazauskas įteikė Vyčio Kryžiaus trečio laipsnio ordinus žymiems politiniams ir visuomenės veikėjams Adolfui Damiušui ir Mečislavui Mackevičiui. Už nuopelnus Lietuvos nepriklausomybei Gedimino ketvirtuo laipsnio ordinu apdovanotas žinomas visuomenininkas Liudas Sagys.

Vakare Prezidentas A. Brazauskas ir jį lydintys asmenys iš Čikagos per Kopenhagą išvyko į Vilnių.

LR ambasados Washingtono spaudos skyrius

Geografinis Europos centras šalia Utenos plento, 20 kilometrų nuo Vilniaus atžymėtas specialia granito plokštė. Viktoro Kapočiaus nuotrauka

IŠTIKIMI PRINCIPAMS

Rimas Radasta

Pastaruoju metu, ypač iškilus Rusijos karinio tranzito grėsmėms tiek privačiuose pašnekesiuose tiek viešumoje, spaudoje vis dažniau skamba žodis "išdavystė". Girdi dabartinis prezidentas, Seimas ir valdžia, pataikaudami Rusijos imperinės jėgoms, išduoda Lietuvą, valstybę ir tautos interesus.

Mano nuomone, tai yra įžeidžiantis ir neteisingas žodis, kurio bent padorioje draugėje reikėtų vengti. Nes iš tiesų kalbama apie rimtą ir profesionalią veiklą, kurios tikslas glūdi pačioje komunistinėje LDDP prigimtyje. Pamename Stalino žodžius, pasakytus 1940 m. okupuojant Lietuvą, kad Lietuva galėsianti išstoti iš SSRS, bet tam esanti komunistų partija, kad Lietuva šito nepadarė. Dabar, perfrazuodami tuos žodžius, galime pasakyti: "Lietuva galėtų būti nepriklausoma valstybė, bet tam yra LDDP, kad ji

neištrūktų iš Rusijos imperijos". Ta kryptimi iš tiesų dirbama aktyviai ir (be ironijos) kompetentingai. Čia ir ūkio žlugdymas, ir Lietuvos turto, ypač energetikos sistemos atidavinėjimas Rusijos kapitalui, ir valstybės praskolinimas, ir nuoseklus krašto apsaugos sistemos naikinimas, geležinkelio išlaikymas Rusijos priklausomybėje, ir karinis tranzitas, ir smegenų skalavimas, puikiai išnaudojant žmogiškąsias silpnynes, ir nuostabiai organizuotos šmeižto kampanijos. Ko gero, pastarųjų šimtmečių žmonijos istorijoje nebuvo kitos taip plačios ir profesionalios dergimo kampanijos prieš vieną asmenį, kokia buvo organizuota Lietuvoje. O Lietuvos kompromitavimas muitinėse (būtent vakarų kryptimi), o reguliariai iškeliamam tariojami visos lietuvių tautos kaltė

prieš žydus?.. O referendumo sabotavimas? Koks šedevras! Jokioje valstybėje prezidentui ar parlamentui pirmininkui, net durnaropių prisirijus, nekiltų mintis raginti piliečius boikotuoti referendumą, t. y. negerbti valstybės ir jos įstatymų. Dėl juoko įsivaizduokite Clintoną raginantį amerikiečius nedalyvauti referendume ir kuo tai baigtųsi.

Taigi imperijos restauravimo organizacija dirba kaip dirba ir paskubom persidažęs tos imperijos Lietuvos filialas. Nuo daugelio patikliu, naujų ir primityvių žmogelių ta veikla it figos lapeliu kol kas gana patikimai pridengta plačia A. Brazauskos šypsena. Perfrazuodami kitą senų laikų lozungą, dabar galime sukti: "Su Brazauskos vėliava, kliugeriams vadovaujant, pirmyn atgal į sovietizmą!"

Taigi, gerbiame, nedera vadinti išdavikais žmonių, sąžiningai be-

Popiežiaus mintys apie socialinės komunikacijos priemones

Minint XXVIII-ąją pasaulinės socialinės komunikacijos dieną, paskelbtas popiežiaus Jono Pauliaus II kreipimasis, pavadintas "Televizija ir šeima". Šv. Tėvas rašo, jog kreipimesi jis norėjo pabrėžti tėvų, televizijos industrijose dirbančių žmonių, valdžios atstovų bei Bažnyčios pastoracijoje besidarbuojančių dvasininkų ir pasauliečių atsakomybę už televizijoje propaguojamas vertybes.

Televizija, - skaitome Popiežiaus kreipimesi, skirtame XXVIII pasaulinei socialinės komunikacijos dienai, - gali praturtinti šeimų gyvenimą, bet taip pat gali jį ir nuskurdinti, propagodama netinkamus gyvenimo pavyzdžius ar iškraipydama ir manipuliudama turimą informaciją.

Daugiausiai dėmesio kreipimesi šv. Tėvas skiria šeimų tėvams ir motinoms, ragindamas juos pratinti savo veikus pasirinkti tokias televizivias (nukelta į 2 psl.)

\$2.7 milijono = 100 tūkstančių litų?

(Eltos žinios, 1994.10.05.) Aukščiausias teismas pripažino nekaltu dėl nekokybiškai išspausdintų litų buvusį Lietuvos banko valdytoją Vilių Baldišių. Jis buvo kaltinamas tuo, kad nekontroliavo sutačių su Didžiosios Britanijos kompanijomis, kurios 1991 - 1992 metais spausdino Lietuvos litus. Dėl to į apyvartą pateko apie 24 milijonus nekokybiškų litų. Lietuvai padaryta žala siekė 2.7 milijono JAV dolerių.

Teismas nustatė, kad Banko valdybos pirmininkas nežinojo pinigų gamybos technologinių reikalavimų, tai buvo jo patarėjų ir ekspertų kompetencija.

Buvęs Lietuvos Banko vyriausiasis ekspertas Rimantas Purtilis nuteistas dviem metams laisvės atėmimo, tačiau bausmės vykdymas atidėtas tokiam pat laikui. Iš jo taip pat priteista 100 tūkst. litų valstybei padarytai žalai atlyginti.

silaikančių priesaikos, kūnu ir siela tarnaujančių Partijai ir Tarybinėi tėvynei.

Gal ir nereiktų taip tirštinti spalvų. Įsivaizduokime situaciją paprastai, gyvenimiškai: žmogelis, didis, kaip jis pats apie save sako, Maskvos koridorių žinovas, pusę gyvenimo tais koridoriais pralaužiojęs kelias, prateš misti tru-

piniais nuo pono stalo ir prisilaizę tu trupinių iki gražios kompleksijos. Ar gali jis dabar atsitiesti ir pažvelgti savo vakarykščiame ponui į akis, kaip lygus lygiams, kaip partneris partneriui, kaip valstybės vyras valstybės vyrui? Jis ano akių net matęs nėra, jo horizontai visai kitame lygyje...

(Dienovidis, rugsėjo 9 d., 1994)

Gėlių pardavėjos Vilniuje prekiauja paskutinėmis rudens gėlėmis. Viktoro Kapočiaus nuotrauka

PUIKI PROGA DEBATAMS

Advokato S. Povilo Žumbakio komentarai, transliuoti Chicagoje spalio 2 d. per Amerikos Lietuvių Radijo programą, kuriai vadovauja Anatolijus Šlutas.

- o -

Jau dvi dienos, kaip Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas svečiuojasi Chicagoje. Šis vizitas turėtų būti ypatinga šventė gausiausioje užsienio lietuvių kolonijoje. Deja...

Deja. Tautos daugumos išrinktas pirmasis prezidentas yra kilęs iš tos pačios partijos, naikinusios mūsų kraštą bei tautą net 50 metų... kolaboravusios su okupantais.

Deja. Sugrįžę į Tėvyne, radome ją ne tokia, kokią tikėjome rasti. Radome kraštą, nualintą 50-ies komunistinės okupacijos metų. Radome dalį savo tautos, kurios nepažinome, su kuria sunkiai galėjome susikalbėti.

Vienok, Algirdas Brazauskas yra Lietuvos prezidentas. Tą poziciją mes gerbiame ir jai turime rodyti atitinkamą pilietinę pagarbą.

Mūsų balsai politikams iš Lietuvos reiškia nedaug ką, nes visų Jungtinių Valstijų teisę balsuoti Lietuvos rinkimuose gali nusverti lojalūs vieno valstybinio fabriko darbininkai, balsuodami pagal įsakymą arba kokio nors buvusio kolūkio gyventojai, vis dar klausdami "doros ir darbo" partijos įsakymų.

Kad prezidentas nesiskaito su mūsų nuomone, galime spręsti iš daug ko. Bet gal geriausiai tai parodo jo palydovai, keliujantys kartu su A. Brazausku:

Užsienio reikalų ministras kurio pagrindinį patarėją prezidentas R.

Reagan išvijo iš JAV dėl nediplomatinių tarnybos Sovietų Sąjungai;

Spaudos atstovas buvęs "Moscow News" "korespondentas", ilgis metus sekdamas mūsų veiklą Amerikoje ir rašydamas reportažus, ne tik į sovietinę spaudą. Lietuvoje geriau yra žinomas savo KGB slapyvardžiu "Karalius".

Kartais net iškyla klausimas, ar buvę komunistai supranta mūsų nepasitikimą buvusiais kolaborantais? Nejaugi jie neįvertina to milžiniškos žalos, kurią padarė komunistas Lietuvai ir jos žmonėms? Laimėjus rinkimus, "Newsweek" korespondentė paklausė Algirdo Brazausko, ar jis mano, kad balsuodami už jį Lietuvos rinkėjai atleido buvusius komunistams? A. Brazauskas nustebe atsakė: "Atleisti? Už ką?"

Jeigu Algirdas Brazauskas užmiršo ir dar šiandien prisiminti negali, už ką tauta turėtų atleisti buvusius komunistams, mes Vakaruose galėtume jam apie tai priminti. Gal apie tai jam galėtų paaikškinti vienas "Kančių" istorijos pradininkas, ambasadorius A. Eidintas. Gal prezidentas A. Brazauskas, taip apsikrovęs rūpesčiais dėl prezidentinės vasarvietės, žiemos poilsio namų pasirinkimo, prezidentinio lėktuvo išsirinkimo, paauskuotų mašinos numerį išgijimo bei eilės panašių gyvybiškai svarbių esminių rūpesčių, neturėjo galimybės susipažinti su tikrąja Lietuvos istorija, su tikromis tautos kančiomis, su komunistų padaryta žala visam mūsų kraštui ir tautai! Deja, nemanau, kad mūsų veikėjai, kurie bandys laimėti kuo arčiau prieiti prie prez-

dentu, išdrįs akis į akį apie tai kalbėti. Tie, kurie ilsisi kapuose, išsibarsčiusiuose po visą buvusią Sąjungą, nėra užmiršti, bet jų skausmą ir kančių mes nepriminsime savo svečiui ir jo garbingai delegacijai... Esame per daug mandagūs, bailūs... esame per daug pragmatiški.

Tačiau, ši A. Brazausko kelionė gali atnešti ir tam tikrus įdomius vaisius. Gi prezidentas atvyksta iš savo provincinės buveinės Vilniuje į viso pasaulio lietuvių sostinę - Pasaulio Lietuvių Centrą Lemonte! Ten netoliese gyvena, lankosi, ir dažnai sako prakalbas A. Brazausko populiarumo konkurso konkurentas, tik prieš porą savaitių tose pačiose patalpose išdėstęs savo centrinę viziją. Mūsų šalis Vakaruose kalbėdamas, labai kritikuoja pozicijas ir opozicijos politikus, ju veikla.

Tad šios A. Brazausko kelionės proga jau galėtume išgirsti ir pirmuosius debatus tarp Lietuvos populiariausių politikų! Mūsų šalis turi proga paaikškinti prezidentui asmeniškai jo daromas klaidas, jo nesupratimą valdymo ir panašiai - ne kur nors pašalyje, Vilniuje ar Kaune, bet čia Pasaulio Lietuvių Centre!

Kadangi reikia tikėtis, kad debatų bus gausu, nes politikai mėgsta diskutuoti per televiziją, šios kelionės proga galėtume paliesti tik keletą punktų. Tik išryškinti būsimų diskusijų tam tikrus rėmus.

Abu politikai yra panašūs. Nors jų šūktis "dora ir darna" bei "centrinė vizija" yra skirtingi, tačiau iš esmės jie yra labai panašūs, ir ne tik išvaizda.

LIETUVOJE

-- Vokietijos krikščionių socialinės sąjungos (CSU) pirmininko dr. Theo Waigelio ir generalinio sekretoriaus Ervino Huberio kvietimu prof. Vytautas Landsbergis dalyvavo CSU partinėje konferencijoje Munchene. V. Landsbergis Munchene kalbėjo apie Karaliaučiaus krašto

Kaip įprasta, Popiežius savo kreipimuisi pasaulinių socialinės komunikacijos dienių proga, kur atsispindi komunikacijos ir Bažnytinio gyvenimo aktualijos, paskelbia šv. Pranciškaus Salezo - katalikiško spaudos globėjo - liturginio paminėjimo dieną, sausio 24-ąją. Pirmą kartą pasaulinė socialinės komunikacijos diena paminėta 1967 m. gegužės 7 d., vos dviem metais praėjus po Vatikano II Susirinkimo uždarymo. Paskutinių trijų metų pasaulinių socialinės komunikacijos dienių temos buvo: "Komunikacijos priemonės žmonių šeimoms vienijantis ir progreso tarnyboje", "Kristaus mokymo skelbimas per komunikacijos priemones" bei "Audio ir video kasečių įtaka kultūros ir sąžinės formavimuisi".

VRLS

Oficialiai, į A. Brazausko LDDP programą reikėtų įtraukti ir žodį "darbas", bet manyčiau, kad tai daryti būtų netolerantiška, kai tiek tūkstančių darbininkų Lietuvoje šiandien neturi darbo arba dirba tik po keletą valandų į savaitę, už kurias irgi negauna mokėti. Tad LDDP turės iš esmės keisti savo vardą bei šūktis. Žinoma, jiems tai nesukels jokių problemų, nes jau yra įpratę tai daryti. Tie, kurie tikėjo į Lenina kaip į Dievą, gali tapti didžiai tikinčiais į bet kokią Dievą. Taip pat ir su visais kitais jų ištikinimais ir šūktis. Jie yra lankstūs!

Abiejų politikų praeitis, tai yra jų profesinis - politinis pasiruošimas taip pat yra labai panašūs: abu kopė į krašto valdymo viršūnes, dirbdami politinį biurokratinį darbą, skindami garbės titulus. Abiejų politikų karjeros stumtelė stūmė politinės partijos bei užkulisiniai draugai. Lietuvos politiko - Komunistų partija, o mūsų - Respublikonų partija.

Pirmiausiai, abu politikai galėtų paaikškinti apie neeilinius savo gabumus, kurių dėka taip ilgai išsilaikė savo pozicijose, kai tuo tarpu aplinkui buvo tiek pasikeitimų. Vilniečiui gal būtų lengviau pristatyti savo biografiją, kadangi apie tai jau yra daug kartų kalbėjęs ir jaučia, jog žmonėms jo biografija yra nebeįdomi. Mūsų šalis politikas galėtų duoti pavyzdį ir paaikškinti, kokių kelių jis pateko į tokias aukštas pareigas per vieną partiją ir išsilaikė politinėse pareigose net esant keliems pasikeitimams tarp Respublikonų partijos ir Demokratų partijos, kurios jį skyrė.

Būtų įdomu sužinoti iš abiejų politikų, koks buvo jų užnugaris, kokie jų draugai, kurių dėka jie galėjo taip ilgai išsilaikyti biurokratijos viršūnėse?

Antrasis klausimas taip pat liečia netolimą abiejų politikų praeitį - pirmųjų rinkimų užkulisius.

Pagrindinis a. a. ambasadoriaus Stasio Lozoraičio padėjėjas Washingtono Viktoras Nakas, neseniai rašė "Draugo" dienraštyje apie tuos užkulisius, apie kuriuos turėtų būti įdomu mums ir provincijos lietuviams Vilniuje. V. Nakas rašė: (Viktoras Nakas, "Dėl Stasio Lozoraičio laidotuvių", "Draugas 1994.VII.15 d.")...Stasio Lozoraičio atveju prezidentas Brazauskas buvo įpareigotas atsižvelgti ne tik į Konstitucijos apibrėžtas teises. Ji moraline ir politine prasme saistė jo emisaro, Lietuvos Demokratinės darbo partijos frakcijos Seime vado Justino Karoso duotas pažadas Stasiui Lozoraičiui Varšuvoje 1992 m. lapkričio mėn. Tame susitikime, kuriame dalyvavo ir Socialdemokratų partijos atstovai, J. Karosas prižadėjo, kad Lozoraičiui pre-

zidento rinkimus pralaimėjus, jis nebus pašalintas iš einamų pareigų". S. Lozoraičio kampanija tvarkė mūsų politikos-biurokratijos. Apie tuos pažadus žinojo, arba tikrai turėjo žinoti. Tokie pažadai privalėjo būti viešai paskelbti visuomenei! Tokie pažadai yra nedemokratiški, primena biurokratinės manipuliacijas, kurių dėka politiniai biurokratai išsilaiko savo pareigose. Abu politikai puikiai supranta tokias manipuliacijas. Jie mums galėtų paaikškinti kokias yra tautai nauda iš tokių susitarimų.

Prieš pat rinkimus, kai džen-telmenų kampanija jau žinojo, kad rinkimus pralaimės, paaikškėjo, kad jeigu Stasy Lozoraitis laimės rinkimus, Algirdas Brazauskas būsiąs paskirtas ministro pirmininko pareigoms. Ar tai buvo taip pat dalis to neiškaus susitarimo Varšuvoje? Ar LDDP galėjo pralaimėti po tokių susitarimų su Vakarų politikais? O kur žmonių teisės į apsisprendimą? Tokie susitarimai už rinkėjų akių yra pavojingi ir iš esmės nedemokratiški. Tokie pat nedemokratiški, kaip ir Algirdo Brazausko pareiškimas, "patarianties" Lietuvos rinkėjams visai nebalsuoti referendum! Tai yra esminis demokratijos nesupratimas arba tiesiog tik sena partiečių tradicija. Teko girdėti, kad valstybinėse

įmonėse, kur darbininkų darbas priklauso nuo partiečių malonės, darbininkams buvo aiškiai pasakyta, kad jie turi nedalyvauti rinkimuose! Toks prezidento raginimas nedalyvauti balsavime tik suteikė tiems tamsiems grasinamams didelį svorį.

Pagaliau, tokių debatų metu abu politikai galėtų paaikškinti, kodėl mums Vakaruose, net Pasaulio lietuvių centruose balsavimo teisės buvo apskintos. Lietuvos ambasada Washingtono aiškinasi, jog nebuvo išsiųsti balsavimo biuleteniai žinioms Lietuvos piliečiams Amerikoje, nes Vilnius tepriusimė pavarde, ne adresus... Todėl ambasada Washingtono paskelbė registraciją per spaudą, ne taip, kaip buvo balsuojama du kartus prieš tai. Toks balsavimo procedūros pakeitimas buvo grubus demokratinės santvarkos pažeidimas. Tai padarė svečias A. Brazauskas ir jo buvę draugai.

Nei iš vieno, nei iš kito politiko neteko girdėti nieko apie tuos demokratijos principus pažeidimus, nors abu politikai pačiu referendumo metu - šį kartą ir aukščiau, dėl referendumo turinio, galvojo vienodai.

Gal debatai atskleistų ką nors - gal yra koks skirtumas tarp Lietuvos ir mūsų populiariausių politikų?

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas, patarnauja teisiniuose reikaluose. Advokatas kalba ir lietuviškai. 134 West St., Simsbury, CT 06070. Tel. 203 651-0261.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidojimo. Koplyčios paripinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.). Tel. 344-5172. Paruošiamos garbingos laidotuvės. Modernios koplyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

JUOZAS ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoji vieta - OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, NY. Tel. 847-2323 (namų tel. 847-4477). Įstaigai kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern, 1883 Madison St., Ridgewood, NY 11227. Tel. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas pereinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliais tortai. Dalia Radžiūnas, sav. - 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, NY 11368. Tel. 779-5156.

LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIJO PROGRAMA "AUŠRA". WINCFM 90.5, Worcester, MA. Sekmadieniais 8-9 val. vakaro, Eduardas Meilus, Jr., 70 Curtis St., Auburn, MA 01501. Tel. 508 753-7232

LAISVĖS ŽIBURIO radijas girdimas sekmadieniais 9 val. ryto iš KDM stoties 1380 AM. Romas Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, NY 11364. Tel. 718 229-9134 arba 718 428-4552. Fax 718 423-3979.

Popiežiaus mintys apie socialinės komunikacijos priemones

(atkelta iš 1 psl.)

zijos laidas, kurios skatintų moralinių ir religinių vertybių ugdymą. Tėvams Popiežius primena, kad nedera apleisti savo, kaip vaikų auklėtojų pareigų, paverčiant televiziją elektronine aukle.

Kreindamasis į televizijos laidų rengėjus, šv. Tėvas kviečia juos propaguoti autentiškas moralines ir dvasines vertybes, vengiant viso, kas galėtų pakenkti šeimų santarvei ir laimei.

Vatikano radijo dienraštis išspausdino Vatikano Radijo bendradarbio Giovanni Peduto interviu su popiežinės socialinės komunikacijos Tarybos sekretoriumi monsinjoru Pierfranco Pastore, kur komentuojamos šv. Tėvo mintys išsakytos kreipimėsi pasaulinės socialinės komunikacijos dienos proga. Pirmiausiai popiežinės socialinės komunikacijos Tarybos sekretorius pakomentavo patį kreipimosi pavadinimą - "Televizija ir šeima" - pabrėždamas, jog Popiežius jį pasirinko neatsitiktinai: šiuos metus tiek Bažnyčia, tiek ir visa pasaulinė bendruomenė yra paskelbė šeimos metais, tad nori-

ma atkreipti visų geros valios žmonių dėmesį į televizijos ir šeimos santyki.

Nėra abejonės, kad televizija pasiekdama mūsų namus ir žiūrėdama valandų valandomis (tiek dieną, tiek naktį) gali paveikti ir iš tiesų paveikė šeimų gyvenimą. Kaip rašo šv. Tėvas, televizija gali praturtinti šeimų gyvenimą, bet taip pat negalima neįspėti apie pavojų, kad šeimos gyvenimas gali būti nusikurdintas. Pornografija ir brutali prievarta, moralinis reliatyvizmas ir religinis skepticizmas, netinkama reklama - tai tos šeimų ir atskirų asmenų dvasinei gerovei galingos pakenkti apraiškos, kurių apstu televizijos programose.

Didžiausia žala, kurią televizija gali atnešti šeimoms gyvenimui ir kuri vis dažniau pastebima - tai tėvų nutolimas nuo savo vaikų ir atvirškiai.

Savo kreipimėsi Popiežius Jonas Paulius II randa žodį ne tik šeimų tėvams, bet ir televizijos laidų rengėjams ir valdžios žmonėms, primindamas jų pareigą skleisti gėrį ir tiesą bei pagalbėti šeimai ir ginti ją nuo neigiamos įtakos.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI Į VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino MEMORIALS

66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE, QUEENS N.Y. 11379
PHONES (718) 326 - 1282; 326-3150
- TAI MŪSU VIENINTĖ VIETA -
- GAUSI PARODU SALĖ -

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

**VYTIS
KELIONIŲ IR TURIZMO
AGENTŪRA**

- LĒKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- IDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS

GRUPINĖS KELIONĖS Į LIETUVĄ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
40-24 235 Street, DOUGLSTON, N. Y. 11363
TEL.: 718 423 - 6161, 1 - 800 - 77 - VYTIS
FAX 718 423 - 3979

DARBININKASThe Lithuanian Weekly
Published by Franciscan Fathers341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, NY 11207Editorial Office 718-827-1352
Business Office 718-827-1351
FAX 718-827-2964Publication No. USPS 148-360
ISSN 0011-6637Second Class postage paid at Brooklyn, NY, Post Office
Subscription per year \$30.00. Single copy \$1.00.
Published Weekly except 2nd and 3rd week in JulyPOSTMASTER: Send Address Change to:
DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207
— Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA —**Pirmasis BALFo 50-metis**

Bendras Amerikos Lietuvių Fondas - BALFas šiemet mini savo veiklos 50 metų sukaktį. Rudenį visur bus vykdomi vakai, nes į vargą patekusių lietuvių šalpa nesibaigia, o dar labiau turi suaktyvėti. New Yorko Balfo 100-sis skyrius taip pat nuo seno spalio mėnesį skelbia savo aukų rinkimo vakų.

BALFą suorganizavo Amerikos Lietuvių Taryba. BALFas inkorporuotas 1944 m. balandžio Illinois valstijoje. Kai Sovietų Sąjunga okupavo Lietuvą, Amerikos lietuviai tuoj išvystė plačią veiklą, kurią planavo Amerikos Lietuvių Taryba. Pasimokyta iš Pirmojo pasaulinio karo, kai Lietuvai reikėjo didelės ir greitos pagalbos. Šio fondo steigėjai veiklą priderino prie amerikiečių šalpos organizacijų. Fondas buvo "National War Fund" nariu, dalyvavo dar keliose amerikiečių šalpos organizacijose.

Fondą tvarko 21 direktorių taryba, vadovaujama direktorių valdybos. Vadovybė renkama visuotiniuose susirinkimuose. Iki 1964 metų pirmininku kan. Juozas Končius. Fondo būstinė buvo New Yorke. Po J. Končiaus pirmininku buvo kun. Vaclovas Martinkus. 1972 m. fondo būstinė perkelta į Chicago. Pirmininkė išrinkta Marija Rudienė, kuri ir dabar tas pareigas eina.

Fondo tikslas buvo rūpintis šalpos ir švietimo reikalais, teikiant pagalbą lietuviams Lietuvoje ir kitose šalyse. Vos įsikūrus, buvo suorganizuota 140 BALFo skyrių JAV ir Kanadoje. Lėšos buvo sutelkiamos iš nario mokesčio, daug gauta iš JAV vyriausybės ir tarptautinių organizacijų. Po karo, kai Vokietijoje ir kituose Europos kraštuose atsirado daug lietuvių pabėgėlių, BALFas išvystė kuo plačiausią veiklą. Visuose skyriuose buvo renkami drabužiai, ruošiami siuntiniai.

Maistu, drabužiais, apavu ir vaistais iš JAV valdžios, lietuvių ir kitur per pirmuosius devynerius metus gauta už 2,732,232 svarų. Pinigais per tą laikotarpį iš tų pačių šaltinių gauta \$1,387,919.40. Stambiausios sumos atėjo iš "National War Fund" \$820,000, iš Amerikos Episkopato - \$50,000, iš American Overseas Aid - \$20,000. Kitos aukos atėjo iš lietuvių.

Priėmus imigracijos įstatymus, BALFas paragino lietuvius rašyti pabėgėliams darbo ir buto garantijas. Iš viso pagal "Public Law 774" į JAV atvyko 27,804 lietuviai, iš kurių 85% per BALFo surašytas garantijas. JAV uostuose New Yorke, Bostone ir kitur BALFo organizuoti atstovai ir savanoriai pasitiko 324 laivus ir 34 lėktuvus su pabėgėliais, jiems padėjo kelionėje į paskyrimo vietas. Pirmieji lietuviai, viso 148, pasinaudodami imigracijos įstatymu, atplaukė Gen. Black laivu 1948 m. BALFas Vokietijoje taip pat šelpė latvius ir estus, nes jis gaudavo gėrybes iš Amerikos valdžios.

Nuo 1956 metų Sovietų Sąjunga leido individualiomis siuntomis pagelbėti lietuviams okupuotoje Lietuvoje. Tada BALFas pradėjo siųsti į Lietuvą, Sibirą. Atkūrus Lietuvos nepriklausomybę, BALFo veikla dabar išsiplėtė po visą kraštą.

Kai iš Brooklyno buvo siunčiami siuntiniai, BALFo reikalų vedėjai paskaitydavo, kokius jie gauna laiškus, kaip jiems dėkoja. Rašydavo net: "Mane aplankė šventojų BALFo siuntinys".

Tad šiais sukaktuviniiais BALFo metais būkime dosnūs, kad vargantantiems sumažintume rūpesčius, nušluostytume ašarą, ištiestume bičiulišką pagalbos ranką.

LB ISTORINĖS DIENOS WASHINGTONE

(Pabaiga. Taša iš praeito numerio)

Kęstutis K. Miklas**Komisijų nutarimų priėmimas**

Tarybos komisijos pateikė šiai sesijai eilę siūlymų ir nutarimų, kaip tai dėl Rusijos karinio tranzito per Lietuvą, dėl Baltijos kraštų galimo priskyrimo Rusijos įtakos sferai, dėl Amerikos Balso tęstinumo, dėl Lietuvoje pasireiškiančių varžymų televizijos ir radijo programose ir t. t. Visi sesijoje priimti nutarimai yra perduoti prezidentui, kuris visus juos paskelbs viešai.

Kita sesija vyks Floridoje

Ateinančių metų sesijai buvo pasiūlyta Chicago ir St. Petersburg, FL. Balsavimo keliu taryba pasirinko Floridą. Sesija turėtų būti sušaukta 1995 m. rugsėjo ar spalio mėn.

Taryba nepasmerkia PLB išleistos knygos

Sesijos pabaigoje buvo skirtas laikas tarybos narių klausimams ir siūlymams. Kadangi per dvi dienas šioje sesijoje nebuvo užsiminta dėl PLB išleistos "Lietuvos Kovų ir Kančių" Istorijos pirmojo tomo, sukėlusio tiek daug kontraversijos lietuvių visuomenėje, šių eilučių autorius, kaip tarybos narys, pasiūlė tokią rezoliuciją:

"PLB valdybos pirmininko palaikymu išleistas pirmasis tomas "Lietuvos Kovų ir Kančių Istorijos" sukėlė daug triukšmo ne tik užsienio lietuvių tarpe, bet ir pačioje Lietuvoje. PLB pareiškimai, kad tolimesnis tos knygos platinimas yra sustabdytas - yra netiesa. Šią knygą ir šiandien galima gauti Lietuvos knygynuose. Ją buvo galima įsigyti ir Dainių šventės metu prie Jėgimo į Vingio parką tik už tris litus, kai čia Amerikoje buvo lupama 18 dolerių. Amerikos Lietuvių Bendruomenė dėl tos knygos tolimesnio platinimo yra labai susijaudinimas dar neužgeso. Aš turiu rinkinį kelių šimtų iškarpu iš užsienio lietuvių ir Lietuvos spaudos, smerkiančių šią knygą. Ir jei kam įdomu, šis rinkinys yra čia Jums susipažinti. Aš prašau, kad taryba atkreiptų į tai dėmesį ir pasmerktų išleistą knygą. To laukia visa mūsų visuomenė".

Pristačius šią rezoliuciją, sekė diskusijos, kurių metu pirmasis prabilęs tarybos narys pritarė jai ir kvietė visus, kad knygą būtų pasmerkta. Kiti kalbėtojai kelė PLB

(nukelta į 4 psl.)

Patvirtinta Ekonominių reikalų taryba

Ekonominių reikalų taryba buvo įsteigta XIII Tarybos antroje sesijoje 1992 m. rugsėjo 26 - 27 dienomis Clevelande tik vienu metu terminui. Trečioje sesijoje tos tarybos tęstinumo klausimas nebuvo išspręstas. Šį kartą sesija, įvertindama šios tarybos veiklą ir naudą, nutarė ją padaryti nuolatine. Jos veikimo taisyklės paruošti ir išteikti 3-jų mėnesių laikotarpyje prezidentui buvo įpareigota Organizacinių Reikalų komisija. Taip pat buvo įsteigta ir Ekonominių reikalų komisija, kurios pirmininku išrinktas Kęstutis Miklas, o sekretore - Ingrida Bublienė.

Vakarienis su naujuoju JAV ambasadorium Lietuvai

Popietinė sesijos dalis nuo 5:15 val. iki 6:30 val. buvo skirtas tarybos komisijų posėdžiams.

8 val. tarybos nariai ir svečiai rinkosi į banketą. Atvyko ir naujasis JAV ambasadorius Lietuvai James Swihart, Jr. su poniu. Amb. Swihart savo žodyje dėkojo už šiltą priėmimą ir tikisi to pačio susilaukti Vilniuje.

Po oficialiosios dalies buvo koncertas, kurį atliko Lietuvos estradinės muzikos solistas Stasys Povilaitis.

Rinkimai

Pagal darbotvarkę pirmiausiai turėjo būti išrinkti - Garbės teismas ir Kontrolės komisija.

Garbės teismui buvo pasiūlyti penki kandidatai - Juozas Polikaitis (California), dr. Antanas Razma

(Illinois), Jonas Urbonas (Michigan), Birutė Vilutienė (Indiana), ir dr. Pranas Zundė (Georgia). Balsuota viešai, ir pasiūlytas sąrašas buvo patvirtintas visais balsais. Vėliau buvo pranešta, kad išrinktieji savo pirminku išrinko dr. Antaną Razmą.

Į kontrolės komisiją buvo pasiūlyti - dr. Algimantas Čepulis, Pranas Joga ir Dalia Puškorienė - visi iš Ohio valstijos. Balsuota tuo pačiu būdu, ir visi buvo išrinkti. Pirmininku išsirinko Pranas Joga.

Moteris - Krašto valdybos pirmininkė

Į Krašto valdybos pirmininko vietą kandidatavo du.

Kandidatę Reginą Narušienę, iki šios sesijos buvusią Krašto valdybos vykd. vicepirmininkę, pristatė Rima Kašubaitė - Binderienė. Po puikaus pristatymo kandidatė patarė žodį apie save, apie savo planus, vadovaujant JAV Lietuvių Bendruomenei. Ji taip pat paminėjo ir nepilną sąrašą asmenų, kuriuos ji numato įtraukti į savo valdybą.

Kandidatą Vytautą Kamantą pristatė Arvydas Barzdukas. Kamantas kelė savo ilgametį patyrimą, dirbant dešimtmečius ne tik JAV LB, bet ir PLB vadovybėje. Paminėjo ir savo ateities veiklos planus bei pateikė sąrašą asmenų, kuriuos jis yra pakvietęs į valdybą.

Rinkimai buvo praversti slaptu balsavimu. Suskaičiavus balsus, rasta, kad Vytautas Kamantas gavo 25 balsus, o Reginą Narušienę - 35.

Apykskaitų ir sąmatos patvirtinimas

Lėšas veiklai šiandien sunku sutelkti. Tai matome iš sumažėjusių aukų Vasario 16 minėjimo proga ir kitų vakų. Tik dėka gautų palikimų LB institucijos galėjo išlaikyti, pav. jei Krašto valdyba nebūtų gavusi \$95,694 palikimo, tai nežinia kaip ji būtų galėjusi operuoti.

Pagal apyskaitą visos LB institucijos pradėjo 1994 metus su \$385,577 likučiu iš 1993 metų. Iki šių metų birželio 30 d. buvo pajamų \$325,944, o išlaidų - \$343,381. Tą dieną Krašto valdybos išde buvo \$124,497, Socialinių reikalų tarybos išde - \$90,418, Švietimo tarybos išde - \$86,175, Tautinių šokių instituto išde - \$53,557, anglų kalba leidžiamo žurnalo "Bridges" išde - \$13,493.

Patvirtinus pristatytas apyskaitas, taryba patvirtino ir sąmatas 1995 metams. Pavyzdžiui, Krašto valdybos operavimui buvo patvirtinta pajamų ir išlaidų sąmata 142,800 sumai. Iš tos sumos numatyta išleisti \$54,600 išlaikymui Visuomeninių reikalų tarybos būstinei Washingtone, Krašto valdybos administracijai - \$24,900, PLB valdybai (30% nuo Vasario 16 aukų) - \$18,000, Vasario 16 vakui - \$5,000, organizaciniams reikalams - \$5,000, Jaunimo sąjungai - \$2,500, Prezidiumui - \$2,000 ir t.t.

Gyvenimas parodė, kad LB būstinė Washingtone yra būtinybė nuolatinių ryšių palaikymui su Baltaisiais Rūmais, Senatu ir Kongresu.

Naujai sukurta JAV LB XIV Tarybos Ekonominių reikalų komisija. Iš kairės: Vytautas Vidugiris, Kęstutis K. Miklas - pirmininkas, Brutenis Veitas, Ingrida Bublienė - sekretorė, Vytautas Daugirdas, Antanas Dambriūnas, Juozas Karmuza ir Edmundas Kulikauskas.

Pauliaus Mickaus nuotrauka

Lietuvos dienoraštis 1944 - 1994**Alfonsas Nakas**

5

Liepos 20 vakare Allensteina palikė, stebimės, kad geležinkelis tankiai apsuptas kariu, kitokių uniformuotų sargybinų. Žinodami, kad Rytprūsiose yra OKW būstinė, spėjome, kad gal laukiama atvykstant Goeringo, ar paties Hitlerio? Už dviejų ar trijų dienų sužinosime apie pulk. von Stauffenberg bombą. Šit kaip!

Liepos 21 įrašė piktinuosius Kauno panelėmis - studentėmis, kurios į Vokietiją važiuoja linksmai klegėdamos, tartum vyktų į tėvų namus atostogoms.

Giesėno (Gniezno) stoty išsikalbama su lenkais darbininkais, kurie piešia savo gyvenimą vokiečių sprespaudoje pačiomis juodžiausiomis spalvomis. Traukiniui visą dieną Giesne likus, po miestą vaikščiodami patikėjom darbininkų žodžiais. Matėme aibes iškabų - iškabėlių, draudžiančių lenkams viener ar kitur iėti, iškaitant net parką. Tik tiek, kad ant atlapo ar nugaros čia jiems nereikėjo siūti "P" raidės, turbūt taupant geltoną medžiagą...

Tarp Eitkūnų ir Gniezno prirašiau daug puslapių. Apie Rytprūsį, vėliau Mozūrų lygumas, mūrinius raudonostogius miestelius, ūkiuose ir didinguose dvaruose gražiai kultivuojamus laukus, bandas riebių galvijų, dar pilnas parduotuves prekiu, gaunamų su kortelėmis ir be jų. Tai kol kas karo nepaliesta Trečiojo Reicho provincija, į kurią skristi su bombomis anglosaksams nebuvo reikalo, o sovietų lėktuvai neprasisiverždavo. Lenkų atgauti Mozūrai turbūt pakenčiamai vegetuoja ir dabar šimtmečiams baigiantis. Kas atsitiko su Rytprūsiais, man rašyti nebėra reikalo.

Liepos 23 įrašė kalbu, kad stovime Breslau priemiesčio stotelėje ir kad Virbalyje į traukinį įlipęs, jau praleidau šeštą naktį. Rašau, kad Breslau pasiekėm 9 v. ryte, bet spėjau, kad tai buvo liepos 22 šeštadienį, nes rašau, kad apie tris valandas vaikiojome po šį beveik milijoninį, visiškai nebombarduotą didmiestį. Stebiuosiu, kad gatvės pilnos abiejų lyčių žmonių ("tad kur gi ta totalinė mobilizacija"?).

"Kovų ir kančių" knygos sukeltos isterijos akivaizdoje, pacituosiu Breslau stoty padarytą įrašą, kaip aš ir kai kurie tautiečiai į Vokietiją "trėmėmės":

"Naktis, kurių pereita jau buvo šešta, leidžiame keleiviniuose vagonuose, po 6, 7 ar 8 žmones vienoje kupė. O kur dėžės, maišai ir čemodanai su manta, irgi kartu vežami? Tad galima įsivaizduoti, koks mūsų miegas, koks poilsis.

"Maistą gauname kol kas gera, karišką sausą davinį, kurį sudaro maždaug 700 gr. duonos, 60 gr. sviesto, 100 gr. dešros, 125 gr. olandiško sūrio ir 3 cigaretės. Tiesa, kai kurią dieną ne viską gauname, kaip čia surašyta, bet dažniausiai viską..." (Dėl vargingo "viešbučio" - vagono kupė, pasakysiu, kad ten nesėdėdavom, kai traukinys sustodavo, o jis per šešias paras po kelias-keliolika valandų praleido kiekvieno mazgo stoty, pradedant, berods, Irsručiu - Insterburgu, baigiant Jarochinu, ar Jarošinu. Traukiniui stovint, ypač mes, jauni viengungiai, ne tik vagoną palikdavom, bet ir po tuos miestus paėkskursuodavom.)

Žioma, ne visi taip "karališkai" į Vokietiją "trėmėmės", kaip čia rašantis. Mano būsima žmona, 18-metė mergaitė, traukinį subombardavus (Žemaitijoje, sic!), nuo šeimos atskirta, su bateliu tik ant vienos kojos ir plona suknele ant kūno, spalio 10-tą per speigą nuo sovietinių tankų pabėgo, kad Vokietijoje pirmas keliolika savaičių gyventų ir dirbtų dideliame skurde, bet vis dėlto, vis dėlto: Vokietijoje, ne už poliarinio rato.

Breslau susigrūdusiuose traukiniuose buvo nemažai vagonų su lietuviomis. Sužinojau, kad viename važiuoja mano gydytoas iš Rokiškio, Antanas Čerškus su šeima. Sutikau ir Joną Bartašiūną, rokiškėnus Abakanavičių šeimą, Vytautą Tesecką. Liepos 24-ą mane ir visus vagono bendrakeleivius atvežė į 30,000 gyventojų miestelį, už maždaug 30 km į rytus nuo Breslau. Jo vardas - Oels. Jame didžiulės geležinkelio (bene garvežių remonto?) dirbtuvės, kuriose trūsia tūkstančiai darbininkų užsieniečių. Apygyvendinio švartuose barakuose. Tarp 3,000 užsieniečių, mes maždaug 300 lietuvių. Čia visi užsieniečiai turi nešioti ant krūtininių tautybės žyminties raišes: prancūzai - F, lenkai - P, sovietinių kraštų žmonės - OST. Manėme, kad ir mūsų laukia L raidė. Ne, likome nepažymėti. Ir barakus gavome tuščius, su kitom tautybėm nemaišė, nors barakų miesto gatvėse draugaiti nedraudė.

Oelse išbuva pustrėčios savaitės. Ne geležinkelininkus čia perregistruo civilis Arbeitsamtas ir pasiuntė dirbti į ... garvežių remonto dirbtuves. O geležinkelininkai slappinėjom be darbo.

Kiekvienam barako kambary gyvenome po 12 žmonių. Buvau apgyvendintas su šeimomis. Lietuvis, jei kas per kitur gyvenančius gimines ar draugus gavo darbą, ar tik jo pasiūlymą, galėjo nevaržomais išvažiuoti. Užtat gyventojų sąstatas kambariuose keitėsi. Paskutinis, "mano" kambary, buvo šis: Vilhelmina Genienė (pulkinko žmona) su dukrelėm Liuda, Nijole ir Maryte; p. Lastauskienė, su dukra Gražina; p. Mikučionienė, su dukra Ramune; jaunavedžiai Gina ir Algirdas Geniai, viengimis Jasulaitis (pamiršau vardą) ir aš. Anksčiau kambary gyveną ponai Draskiniai bei Martynas su Leonu (pavardes užmiršau). Keturi pastarieji išvyko į Vieną, mano svajonių miestą. Į Vieną, gal savaite Oelse pabuves, išvyko ir rašytojas Petras Rimkūnas. Jis gyveno kambary, berods su Malėnais ir Griškevičium, kur aš dažnai užėidavau. Jį vis rasdavau su Malėnu, gal dar su kuo, intensyviai kažką diskutuojant. Išvykęs į Vieną, po kelių savaičių buvo bombų užmuštas.

Draugų Oelse daug neturėjau. Buvome triumviratas: Jonas Griškevičius, Magaris Jasaitis ir aš.

Kai po kelionės gerai išsimiegojau ir neturėjau kur energijos dėti, užsikrėčiau pačia stipriausia nostalgija, dabar psichiatrų klasifikuojama depresija. Dienoraščio lapų lapai prirašyti sau kaltinimui, kam tėvyne palikau. Apšaukiau save ir visus kitus, kurie čia atsirado, išdavyste, didžiausia niekšybe. Tik vyresnių kambario moterų motiniškas gerumas padėjo pusiausvyrą išlaikyti. Iš jaunų merginų geriausiai mane suprato Liuda Genytė. Susidraugavome kaip žmonės, ne kaip moteris ir vyras. Išėidavome pasivaikščioti, likimu pasiguosti, pasvajoti apie grįžimą tėvynei. Mokėdama vokiečių kalbą (gyveno Klaipėdoje), ji išmetrikuliuojo Breslau universitetą, medicinos studijuoti. Neilgam. Už kelių mėnesių ir Breslau pavirto pelenais.

Mu š Margeriu ir Jonu, o kai Margeris išvyko į Vieną, tai su Jonu, gi ir pastarajam kitur išvykus, pati vienas kone kasdien važinėdavau į Breslau, dažniausiai kurion iš 6 didmiesčio stočių, kur telkėsi traukiniai su pabėgėliais iš Lietuvos. Ieškojau brolio ir Juozo, ieškojau kolegų iš Valdybos, žmonių iš Vilniaus, Kauno ir Rokiškio. Džiaugiausi, rugpjūčio 4 prie vagonų suradęs Mėlynių šeimą, Savickus, Praną Stemplovecką, Liogius, Mainelį. Žmogus nuo Panemunėlio papasakojo, jog ėję dideli mūšiai, po kelias dienas ties Svėdasais, Salomis, Kamajų apylinkėje (visa tai po daugelio metų pasitvirtio). O Breslau-Burgweide stoty sutiktas Feliksas Andriūnas davė mano sesers ir svainio adresą Vienoje (išvykdamas Vokietijon juo nepasiėmiau). Rugpjūčio 5-tos ke-

(nukelta į 4 psl.)

Aplink pasaulį

□ Viktor Iljukhin, Saugumo komiteto Rusijos parlamente pirmininkas, spalio 5 d., pirmoje Rusijos parlamento sesijoje pareikalavo, kad Rusijos prezidentas Boris Jelcin praeitų medicinius testus, kurie atsakytų į klausimą, ar prezidento sveikata atitinka reikalavimus, keliamus šiai pozicijai. "Jis (Jelcin) sunkiai serga alkoholizmu ir nesugeba valdyti valstybės", - pareiškė Iljukhin. Paskutiniai incidentai Airijoje, kai Rusijos prezidentas neišlipa iš lėktuvo bei garsus Jelcin dainavimas bei raudonas veidas Berlyne, palydint Rusijos karių, buvo prisiminti kaip Rusijos prezidento alkoholizmo įrodymai.

□ Pernai Estija aplankė 1.6 milijono užsienio turistų. Dauguma turistų iš Vakarų į Estiją atvyko per Taliną: per uostą - 36.6%, per aerouostą - 4.5%.

□ Ukrainoje nuo choleros jau mirė 10 žmonių. Iš viso šia liga Ukrainoje susirgo 293 žmonės. Manoma, kad užsikrėtusių cholera yra ir sostinėje Kijeve. Rumunijai priklausančių Karpatai Kalnų Murės rajone taip pat siaučia ši liga, jau gydomas 31 ligonis. Vengrijos valdžia imasi priemonių prieš galimą epidemijos protrūkį. Pertvarkomos ligoninės, kad jos galėtų priimti šimtus ligonių.

□ Rusija spalio 4 d. paleido savo kosminę stotį "Mir" su trimis kosmonautais, vienas iš kurių moteris Jelena Kondrakova. Kitas kosmonautas - vokietis Ulf Merbold iš Europos Kosmoso Agentūros, kuri užmokėjo Rusijai \$50 milijonų už stoties pakėlimą. Tokia pat suma planuojama sumokėti ir už vokiečio kosmonauto buvimą kosminėje stotyje. Kosmonautė planuoja pasilikti kosminėje stotyje apie pusę metų ir tuo pasiekti rekordą moterų tarpe.

□ Švedijos Gotlando salos Visbio miesto policija pradėjo trijų Latvijos laivo igulos narių apklausą. Rugsėjo 25 d. Latvijos traleriu "Maness" į Gotlandą atgabenti 128 pabėgėliai, kurių dauguma yra iš Irako, Irano ir Afganistano. Pabėgėliai prisipažino, kad kiekvienas jų už kelionę į Švediją sumokėjęs po \$3,000.

Newyorkiečiai Tarybos nariai LB XIV Tarybos sesijoje. Kalba prof. dr. Rimas Vaičaitis. Jo dešinėje - New Yorko apygardos valdybos vicepirmininkas Kęstutis Bileris, priekyje - Queens apylinkės pirmininkė Ramutė Česnavičienė ir jos dešinėje - Daiva Kezienė.
Kęstučio Miklo nuotrauka

Lietuvoje operų sezonui prasidėjus

1994/95 metų operos sezonas Muzikiniame teatre Kaune buvo atidarytas su naujai pastatyta Ch. F. Gounod opera "Faust", rugsėjo 3 dieną. Ta opera Lietuvoje yra gana populiarė ir žiūrovų mielai lankoma.

Prieškarinės Lietuvos Valstybės operos teatre pirmą kartą opera "Faust" buvo pastatyta 1922 m. Po to ji buvo matoma 1927, 31 ir 40-ais metais. Sovietmečio laikotarpyje, Operos ir baletu teatre, Vilniuje, ji buvo matoma 1945, 49, 71, 74 ir 88 metais.

Gi Muzikiniame teatre, Kaune, pastatyta 1964 metais, išsilaikė net 10 metų. Dabar ten opera "Faust" naujai pastatė ir dirigavo J. Geniušas, režisierius - G. Žilys, dekoracijos - V. Idzelytės, choreografija - K. Adomaičio. K. Adomaitis, gerai išstudijavęs tekstą ir muziką, opera "Faust" pavadino "Margarita". Tėnką pastebėti, kad ir Vokietijoje, nuo pat pirmo "Faust" operos pastatymo 1861 metais, ji irgi yra vadinama "Margarėte".

Lietuvos operos ir baletu teatras Vilniuje, savo 74-tąjį sezoną pradėjo rugsėjo 15 d., su lietuviška V. Klovos opera "Pilėnai", kuri buvo sukurtą 1956 m. Tais pačiais metais ji ir buvo pastatyta, minint pirmosios lietuvių operos, M. Petrausko - "Birutės", 50-ties metų sukaktį. Operoje "Pilėnai" girdima ypač žavinga ir neužmirštama Ūdrio daina (su choru) - "Aš papuošiu žirgo galvą pinavijom". Be "Pilėnų", rugsėjo mėnesio bėgyje, dar buvo statomos keturios G. Verdi operos: "Il Trovatore" (Lietuvoje vadinama "Trubadūras"), "La

Traviata", "Rigoletto" ir "Nabucco". Po vieną: G. Donizetti - "Lucia di Lammermoor" ir E. Humperdinck - "Hansel und Gretel" (Lietuvoje vadinama "Jonukas ir Grotutė"). Lietuvoje visos operos yra atliekamos lietuvių kalba. Šį kartą naujovė! - Pirmosios trys G. Verdi operos bus atliekamos originalioje kalboje - itališkai. Šalia operu, Operos ir baletu teatre, įvyko ir operos solisto V. Noreikos koncertas. Jis, ką tik neseniai grįžo iš Venecuelos. Baletu mėgėjams buvo rodoma S. Prokofiev - "Romeo ir Dzuljeta", J. Strausso - "Žydrasis Dunojus" ir vaikams B. Pavlovskio "Snieguolė ir septyni nykštukai".

p.palys

Lituanistikos katedroje

Lituanistikos katedroje Illinois universitete yra 29 studentai, tarp jų du doktorantai. Šiais metais doktoratą apgynė Dalia Kučėnienė, JAV LB švietimo tarybos vadovė. Jos disertacija buvo apie Žemaitę Amerikoje. Šiemet katedroje stazuoja trys doktorantai iš Lietuvos - Ramūnas Korsakas, Loreta Mačanskaitė ir Dalia Satkauskytė. Jie visi studijuoja literatūrą, klausosi įvairių paskaitų, bibliotekose studijuoja naujausius Vakarų mokslinius veikalus, kurie būtų neprieinami Lietuvoje, renka medžiagą savo disertacijoms, susijusioms su lietuvių išeivijos literatūra.

Katedroje dirba du profesoriai ir trys asistentai. Vedėja prof. Violetė

Oelso.

I Mittelwaldę atvykome rugsėjo 11, pavakary. Breslau apylinkių lygumas pakeitė kelių šimtų metrų aukščio kalvos. Jos supo slėnyje tūnantį 4 - 5 tūkstančių gyventojų miesteli. Ne karo metu didelę dalį gyventojų maitino geležinkelių stotis, prieš Sudetų aneksiją buvusi Vokietijos pasienyje. Per ją vyko keleivių bei prekių tranzitas į Prahą, Vieną, Pilzeną, Ehrefurtą ir daugelį Vokietijos miestų. Stotis ir prie jos užsieniečių barakai tysojo ant didelės plokščios kalvos. Kadangi pramonės miestelyje nebuvo, užsieniečių darbininkų reikėjo tik geležinkelio darbams, į karą išėjusius vokiečius pavaduoti. Atvykę pusšimtis lietuvių, radome gal porą tuzinų čekų, keliolika lenkų, šiek tiek ukrainiečių. Lenkai ir čia dėvėjo P raidę, o ukrainiečiai OST ženklą. Nei čekai, nei lietuviai nebuvo kaip nors paženklinoti su čekais gyvenome bendrame barakų rajone, o mudu su Kaziu Maldėnu netgi viename didžiuliam kambary su 12-a ju. Kaip vėliau, žiemą, atsirado mano brolis Algirdas ir Adolfas Juras, ir jiedu buvo į tą čekų kambarį priimti.

Rugsėjo 12 seseriai į Vieną pasiunčiau telegramą, pranešiau savo naują adresą.

Dvi dienas į darbą nevarė, tai susipažinome su miesteliu. Į jį, nuo stoties ir barakų, gal tris ketvirčius kilometro reikėjo leisti žemyn, graži asfaltuotu vingiuotu keliu. Gal vieno kilometro, gal kiek ilgesnė pagrindinė gatvė buvo apstatyta dviejų ir trijų aukštų namais su parduotuvėmis, vienu kitu viešbučiu, keliomis kavinėmis, gydytojų bei kitokių profesionalų būstinėmis. Veikė nemažas kino teatras.

O už miestelio į pietus kalnai, nuo stoties atrodė tokie artimi, pareikalavo valandos skubaus ėjimo. Pakelėse vaismedžiai linko nuo obuolių bei kriaušių. Galėjome skinti kiek norime, bet buvo jų tirštai prikrite ir ant žemės. Kalnai apaugę eglėmis su lapuočių mišiniu. Ten augo apščiū melynų bei aviečių. Eidami tuščiomis rankomis, jų tik prisivalgėme. Grįždami uogu indus padėjome nešti dviems senutėms. Jos pasakojo, jog už dviejų valandų pėšiomis būtime priėję pusantrą kilometro aukščio kalną, kurio viršūnės už debesų, o nuo rugsėjo mėnesio pradėjęs kristi sniegas nebeištrpsta iki vėlyvo pavasario.

Rugsėjo 14 jau gavome darbo. Iš vagonų krovėme geležinkelinių aprangą į sunkvežimį ir vežėme į sandėlius. Dešimtą pradėję, intensyviai dirbome iki 17 val. Po vakarienės visiems išdalino darbo drabužius ir paaiškino, kad nuo rytdienos pradėsime pastoviai dirbti. Įspėjo, kad darbas bus sunkus, su kastuvais bei "kirkomis" kelti pabėgius, bet nuramino, kad nedirbsime, kaip čia įprasta, po 10 valandų, o "tik" po

LB ISTORINĖS DIENOS WASHINGTONE

(atkelta iš 3 psl.)

pirmininko patriotizma, jo nuopelnus, kad klaida buvo padaryta ne iš blogos valios ir siulė, kad reiktu dabar viską užmiršt, nes PLB valdyba jau prisipažino ir viešai atsiprašė už klaidą. Dar prie mikrofono pribėgo, salėje buvęs kartu su PLB pirmininku, PLB valdybos narys Rimas Česonis. Nežiūrint to, kad jis nėra tarybos narys ir neturi teisės kalbėti sesijoje be specialaus leidimo, jis suspėjo padaryti toki pareiškimą: "Kadangi aš esu PLB valdybos vicepirmininkas ir tuimi jaučiu atsakomybę. Ir mano pirštai yra ant tos knygos. Ta knyga, kuri buvo taip išpūdingai sudeginta New Yorke. Aš tarybos nariui, Lietuvių Bendruomenės New Yorko apygardos pirmininkui turiu tokią labai kuklią dovanėlę. Va, prašau, degtukai, ponas Miklai, kuriuos Jums išteikiu, kad Jums nepritrūktų tų degtukų deginti knygas". Tai pasakė, jis priartėjo prie šių eilučių autoriaus ir demonstravo

tyviai metė į jį viešbučio degtukų salankėlę. Salėje užsesys. Prezidiumo pirmininkas pasiūlo nutraukti tolimesnes diskusijas. Sesija tam pritarė, ir tuo viskas baigėsi. Knyga taip ir liko nepasmerkta.

PLB pirmininkas Bronius Nainys, dalyvavęs šioje sesijoje ir niekad neprabilęs, nesiteikė ir šiuo atveju paaiškinti, kodėl ši knyga ir toliau dar platinama Lietuvoje. Tačiau, sugrįžęs namo, jis surado laiko bei drąsos parašyti visiems tarybos nariams ir pareikšti padėką šiais žodžiais: "Labai nuoširdžiai dėkoju Jums už atsisakymą priimti vieno tarybos nario man mestą labai šurpų tendenciją, niekuo nepagrįstą asmenišką kaltinimą dėl klaidų "Lietuvos kovų ir kančių istorijos" pirmoje knygoje ir tuo atsisakymu parodytą reikalo supratimą pačiame aukščiausiame lygmenyje".

Baigiamosios pastabos

Nežiūrint to, kad šioje sesijoje

buvo daug naujų tarybos narių, reikia pripažinti, ji buvo darbinga ir produktyvi. Iš anksto nariams pasiūsti Prezidiumo ir Krašto valdyblos apyskaitiniai pranešimai, jų neskaitymas sesijoje, taip pat išmetimas iš darbotvarkės sveikinimo kalbų, paskaitų ir simpoziumų, sutaupe daug brangaus laiko, kurio taip reikdavo diskusijom. Šį kartą jo užteko.

Kai kurios komisijos nusiskundė, kad per mažai laiko buvo skirta jų posėdžiams. Jos turėjusios dirbti iki vidurnakčio ir anksti rytą iki pajėgė paruošti siūlymus tarybos nutarimams. Todėl kai kurios komisijos jau dabar planuoja sušaukti savus posėdžius prieš sesijai susirenkant.

Prijungimas prie šios sesijos Visuomeninių reikalų tarybos organizuoto seminaro buvo sveikintinas dalykas. Ypač jis buvo naudingas ne tik tarybos nariams, bet ir tokiems asmenims, kurie nuolat dalyvauja visuose lietuviško gyvenimo pasireiškimuose. Šitoks prijungimas ne tik sutaupe daug laiko, bet ir sumažina kelionės išlaidas. Būtų gera, kad suvažiavimų rengėjai atkreiptų į tai dėmesį.

J. Tamošiūnas užbaigė didžiulį darbą

-- Išėjo "Lietuviškų periodinių leidinių bibliografijos" antrasis tomas --

Kaunietis lietuviško rašto rinkėjas ir mylėtojas Julius Tamošiūnas buvo užsimojęs atlikti didžiulį darbą: jis panorė sudaryti ir išleisti lietuviškų periodinių leidinių nuo jų atsiradimo (1832) metų iki šių dienų (1993) bibliografiją. Kaip pasiryžo, taip ir padarė, nors tas jam kainavo daug nemiegotų naktų, nervų ir pinigų.

Šis jo užsimojimas apima du didoko formato tomus. Pirmasis pažymėtas 1991 metų metų data, pasirodė tik sekančiais metais. O antrasis iš spaudos išėjo šių metų rugpjūčio mėnesį. Pirmasis tomas, kuris apima 1832 - 1982 metų laikotarpį, turi apie 1000 puslapių ir yra pats didžiausias bibliografinis leidinys bet kada išleistas lietuvių tarpe. Antrąjį dalis apima 1983 - 1993 metus, turi 580 puslapių ir 600 iliustracijų. Čia matome nufotografuotus leidinių pirmuosius puslapius ar jų dalis. Eiliniams skaitytojui šis tomas gali būti įdomesnis už pirmąjį, nes čia sudėti visi dabartiniai leidiniai. Ypatingai įdomūs yra Lietuvos atgimimo periodo laikraščiai, o taip pat tuoj po Sausio 13-osios ir Nepriklausomybės paskelbimo išėjusių laikraščių pirmieji puslapiai. Ne visi turėjo progą juos net matyti, ypatingai išėjusių gyvenantieji tautiečiai, o šioje knygoje jie atsiveria prieš skaitytojo akis.

Antrąjį tomo pratarmėje leidėjas rašo: "Atkūrus Lietuvos nepriklausomybę, kaip vulkanas išsiveržė laisva lietuviškoji spauda. Gausi savo įvairumu, paplito po miestus ir kaimus, žadindama tautinio atgimimo dvasią. Vieni ją leido ideologiniais kultūriniais, kiti - komer-

ciniais tikslais, o treči metėsi į bulvarinį lygį. Tęsdamas savo pradėtą darbą, fiksavau periodinės spaudos tekme ir paruošiau antrąjį "Lietuviškų periodinių leidinių bibliografijos" tomą, apimantį 1983 - 1993 m. periodą, papildžiau 1832 - 1982 m. spaudos sisteminimo spragas. Šis, antrasis tomas sudarytas analogiškai pirmajam, tokia pat tvarka. Aprašo šaltiniai paimti daugiausia iš pačių leidėjų, kuriems esu dėkingas už paramą. Be abejo, atsiradęs netikslumų, bus pastabų, nes, neturėdamas gausesnės informacijos apie tuo metuėjusius leidinius, kai kurių neįtraukiau".

Leidėjas antrame tome dėkoja Atviros Lietuvos fondui, Lietuvos Respublikos kultūros ir švietimo ministerijai ir būriui pavienių asmenų, prisidėjusių prie knygos išleidimo (tokių yra dvylika).

Antrasis tomas išleistas 800 egzempliorių tiražu (40 yra numeruoti ir įrišti odiniuose viršeliuose. Redaktoriui pasirašo Virgilijus Šatas, dailininkas - Vytautas Lisauskas, korektorė - Lilija Tamošiūnienė, nuotraukos - Virgilijaus Šato.

Ed. Šulaitis

Lietuvos dienoraštis 1944 - 1994

(atkelta iš 3 psl.)

lionė į Breslau-Burgweide apsimokėjo ir materialiai: Virbalio geležinkelių kasininkas išmokėjo algą už rugpjūtį, 190 RM. Kaip tik tokiu laiku, kai kišenėje bebuvo likę 20 markių. O čia pinigai lošė didelę rolę. Jų gavęs, vėl galėjau (pigiai!) važinėti greitaisiais traukiniais tarp Oelso ir Breslau, porą kartų aplankyti zoologijos sodą, keletą kartų nueiti į kiną, nusipirkti būtiniausių niekniekių.

Liepos 31 patys vokiečiai pranešė, kad krito Kaunas. Ak, po lygiai 2 savaites nuo mano išvažiavimo. Rugsėjo 2 įrašė: "vakar ar šiandien bolševikai užėmė Marijampolę". Taigi - "Hanibalas prie Romos vartų..."

Rugsėjo 3 Goebelsas šaukė, kad su V-2 raketomis sumušią rusus. Juokdariai šaiposi: po V-1 vokiečiai prarado Pabaltijį, panaudoję V-2 praras partiją, o po V-3 praras ir Vokietiją...

Kadangi iš prigimties esu sangvinikas, gilios depresijos valandon man kaitaliojosi su noru pamatyti daugiau pasaulio, patekti į kurį didmiestį, nepaisant nuolatinio bombų pavojaus. Gavęs sesers Vienoje adresą, greit su ja susirėšau (ji mano laišką ji atsakė telegrama) ir užsidediau noru žūt ar būt į Vieną patekti. Telegramoj, vėliau poroj laiškų sesuo ragino Oelse ramiai sėdėti, o ji ieškosianti man Vienoje padoresnio darbo ir suradusi tuojau mane išsikviesianti. Tie pažadai nykią būseną lengvino. Vis tiek, pabėgimo iš tėvynės negalėjau sau atleisti. Degino dienoraštinį įrašyti partizanauti kvietusio ugniaigesio Motiejūno (nebežinau vardo) žodžiai, kai liepos 16 su broliu ir Juozu Dūdoniū visi trys kartu tarėmės Vokietijon vykti:

"Studie! Ką gi, laimingai ten jums... Gal rasit geriau. Pavojinga dabar tėvynėj pasilikti. Aš jau suprantu. Tačiau žinokit, kad tėvynė paliekta labai sunkiu jai metu..."

Nuo Mittelwaldės iki amžinybės...

Rugsėjo 9 verbuoja žmones darbams į Austrijos Alpes, kažkur netoli Vienos. Tik tik neužsirašiau. Bet "netoli Vienos", tai dar ne Viena. Tebelaukiu telegramos iš sesers.

Rugsėjo 10 užrašo 18 nevedusių vyrų geležinkelių darbams į Goerlitzą. Jų tarpe ir aš. Jau nebekeičia prie darbo, o reikalauja. Goerlitz netoli Lenkijos. Tą pačią dieną kitas pasiūlymas: kartu su šeimoms - į Mittelwaldą "tremiamųjų" ten vykti užsirašėm ir 8 mūsų kambario gyventojai. Tik. p. Genienė su trimis dukrelėmis pasilikio

Mittelwaldės gamtoje 1944-ųjų rudenį. Stovi iš k.: į d. Stasys Aizinas, Gražina Lastauskaitė ir Alfonsas Nakas. Gėlėmis apkaitytas sėdi Kazys Maldėnas.

8, 8,5 ar, blogiausiu atveju, po 9.

Telegrama iš Vienos atėjo rugsėjo 15, vidudienį. Pasirašęs svainis. Kvietė skubiai pas juos vykti, darbą suradė. Bet čia ne Oelso lagerių šilkinė vadovybė, leidusi lietuviams elgtis, kaip kas nori. Čia buvo toks naciis, pavarde David, savotiškas politrukas ir kitas naciis, kelio meistras Hanke. Jiedu sveikinosi tik su "Heil Hitler" ir norėjo būti tuo pačiu atsiveikinami. "Ka? Į Vieną? - rėkia Hanke, "vienas jauniausių vyrų, jau patekęs į visus sąrašus? Nein, nein! Ich brauche dich, du bleibst hier!..."

(Bus daugiau)

Linksmosios Kuršėnų kaimo kapelos muzikantai atlieka programą Chicago "Seklyčioje" susirinkusiems vyresniosios kartos tautiečiams rugsėjo 14 d. Ed. Šulaičio nuotrauka

Chicago, IL

Linksmo svečiai iš Lietuvos

Chicagoje rugsėjo 13 - 16 dienomis viešėjo stambi tautiečių grupė iš Lietuvos - net 52 asmenys. Svečiai atvežė linksmos muzikos, dainų, o taip pat ir kitokio pobūdžio kūrinių.

Pirmasis svečių pasirodymas buvo rugsėjo 14 d. Marquette Parko "Seklyčios" patalpose. Šioje vietoje vyresnio amžiaus lietuvius per jų savaitinę trečiadienio popietę palinksmo Kuršėnų kaimo kapela. Po šių renginių organizatorės E. Sirtienės (iš Chicago) išgaminio žodžio su svečiais supažindino grupės vadovas "VIA Optimum" turistinės firmos direktorius E. Brazaitis. Po kapelos vadovės S. Jagminienės žodžio pradėta programa.

Pagrindinis susitikimas - gegužinė ar vakarėlis - vyko rugsėjo 16 d. vakare Lemonte. Čia susirinko 500 su viršum žmonių, nors tai buvo penktadienio vakaras. Atlikėjų buvo apie pora dešimčių. Pasirodė minėta Kuršėnų kaimo kapela, Vilniaus etnografinis ansamblis "Tėviškė", kuriam vadovauja R. Pašūnas. Klausytojai gėrėjosi šios populiariosios muzikos

ansamblių ir jos solistais V. Kirdeikiu ir J. Miseliūnu. Šie vyrai taip pat muzika palydėjo ir tautinių drabužių iš lino kūrėjas ir modeliotojas seseris Aldona, Vladė ir Danguolė Bukėnaitės, kurios karts nuo karto programos metu išgyduodavo į salę su savo reto pobūdžio apranga.

Klausytojams taip pat labai patiko ir sesučių Astos ir Danos Jurkšaitičių atliktos dainos, daugumoje naujos ir niekur negirdėtos. Jų kūrėja - Dana, pati vyriausioji Jurkšaitičių šeimoje (iš viso buvo 10 vaikų). Jauniausioji šeimoje - Asta dalyvavo dainų atlikime.

Šios programos žvaigždė buvo estrados dainininkė Laima Lapkauskaitė, pasižymėjusi savo koncertuose ir sekmadieninėse Lietuvos televizijos sveikinimų laidose. Labai daug plojimų susilaukė Kuršėnų kaimo kapela, jau girdėta "Seklyčioje". Nors publika ir labai plojo, kuršėniečiai pasirodė trumpiausiai - tik vienu išėjimu, tuo tarpu kiti dalyvavo abiejose programose.

Programai grakščiai vadovavo Vilniaus muzikinės renginių fir-

mos prezidentas, anksčiau buvus televizijos darbuotojas R. Simonaitis.

Lemonto lietuvių centro koridoriuje buvo išstatyta dail. J. Sideravičiaus meno darbų paroda, pavadinta "senosios Lietuvos valdovai".

Programos pabaigoje atlikėjams padėjo koncerto organizatorė - Lietuvos našlaičių globos būrelis "Saulutė" vadovė I. Tijūnienė. Po programos buvo šokiai, o Lietuvos turistų grupė su menininkais sėdė į savo autobusą ir išvažiavo į Detroitą, kur irgi turėjo pasirodymą.

Su šia menininkų grupe vyko ir turistų bei verslininkų. Jų dalis susitiko su lietuvių visuomene rugsėjo 15 d. Balzeko lietuvių kultūros muziejuje. Svečiai papasakojo iš savo patirties verslo srityje. Turistinės firmos "Lakštutė" prezidentas R. Simonaitis, turistinės firmos "VIA Optimum" direktorius E. Brazaitis, Pavenčių cukraus fabriko darbuotojas V. Daukus ir kiti kalbėjo Chicagoje lietuvių radijo programose.

Edvardas Šulaitis

Lietuvos Vyčių veikloje

Ruoša naujam seimui

Prieš du mėnesius Lietuvos Vyčių kuopa, veikianti Detroite, pasisiūlė Chicagoje įvykusiame šių metų Lietuvos Vyčių seime, kad ji apsiima globoti 1995 metų seimą. Delegatai pritarė. Tad Detroito Vyčiai jau imasi ruošos darbų visu rmtumu.

Sudarytas seimo rengimo komiteto branduolys: pirm. Tim Baibak, patarėjas Robertas S. Boris, sekr. Regina Juškaitė, išd. Irena Vizgirdaitė. Jau parinktas patogus viešbutis ir su jo vadovybe pasirašyta sutartis. Haggerty Road, Novi, MI. Norintieji užsisakyti kambarius (suite), kurtie kainuoja \$300, gali skambinti neapmokamu telefonu 1 - 800 - 445 - 8667. Kambario kaina buvo \$130 nakčiai, bet sutarta, kad asmenims, kurie atvyks į Lietuvos Vyčių seimą, kainuos tik \$72 nakčiai. Būtina viešbutiui priminti, kad užsisakantis dalyvauja Lietuvos Vyčių seime.

Numatoma įdomi programa. Jau turima iš Lietuvos Vyčių 52 narių užsisakymus. Užpildytus registracijos lapus prašome siųsti adresu: Regina Juškaitė, 4638 51st Street, Detroit, MI 48210.

Lietuvos Vyčių 82-asis seimas įvyks Detroite 1995 m. rugpjūčio 9 - 13 dienomis.

Dosni pagalba Lietuvai

Dr. Baliai Dainiui (Vilniaus universiteto inkstų ligoninė) rugpjūčio 16 d. iš Dialysis, Cedar Knolls, NJ, išsiųstas talpintuvus, kuriame siuntos vertė siekia vieną milijoną dolerių. Tai jau penkioliktas Lietuvos Vyčių iniciatyva siunčiamas talpintuvus. Talpintuvus Lietuvoje gautas rugsėjo 5 d. Taigi, kelionė truko tik 20 dienų.

Robertas S. Boris, "Pagalbos Lietuvai" vadovas, praneša, kad jau ruošiamas 16-asis talpintuvus, kuris bus išsiųstas spalio mėn. pradžioje iš World Medical Relief, Inc., istaigos.

Iki šiol Lietuvos Vyčių iniciatyva į Lietuvą išsiųsta 15 talpintuvų, kurių siuntų vertė siekia beveik 10 milijonų dolerių. Šios vaistų bei medicinos priemonių siuntos būtų neįmanomos, jei nebūtų aukotojų. Visų pagalba labai laukiama ir įvertinama. Aukus galima siųsti adresu: Aid to Lithuania, Inc., c/o Robert S. Boris, 4557 Fairway Court, Waterford, MI 48238. Telef. 810 682 - 0098. Fax 810 682 - 5201.

Alkstančių šalpa

Jau beveik metai, kaip Lietuvos Vyčių padalinys "Pagalba Lietuvai" siunčia pinigines aukas į Vilnių "Betanijai" - "sriubos virtuvei". Arkivyskupo Audrio Bačio suorganizuotos šalpos virtuvės stengiasi pamaitinti neturtingus vyresnio amžiaus žmones, našlaičius, studentus.

Savo posėdyje 1994 m. rugpjūčio 29 d. "Pagalba Lietuvai" tarybos vadovybė nutarė iki Naujųjų Metų siųsti kiekvieną mėnesį po \$1,000 šiai šalpai sustiprinti. Gautas gražus arkivyskupo Bačio padėkos laiškas, adresuotas šio Lietuvos Vyčių padalinio vadovui Robertui Borui.

Regina Juškaitė

LB apylinkės pabendravimo pietūs būna kiekvieno mėnesio antrą antradienį Piccadilly restorane.

Rugpjūčio 9 d. pietuose Vincas Šalčiūnas pasidalijo dainų šventėje patirtais išpučiais, kalbėjo apie idomią ekskursiją po Lietuvą, kurią suruošė šventės rengimo komitetas užsienio svečiams dainininkams. Jie buvo Aukštaitijoje, Žemaitijoje ir prie Baltijos jūros.

Rugsėjo 13 d. pabendravimo popietę pradėjo LB apylinkės pirmininkas dr. Vytautas Majauskas, kuris buvo ką tik grįžęs iš Lietuvos. Pradžioje trumpai paminėjo Tautos šventę. Jo nuomone atgimusi Lietuva stovi ant bedugnės krašto ir savęs tebeieško. Paskui priminė svarbesnius LB reikalus. Zigmas Strazdas kalbėjo apie Tėvynės sąjungą. Ragino užsirašyti nariais rėmėjais. Dalia Augūnienė, dalyvavusi Europos lietuvių studijų savaitėje, papasakojo apie ten iškeltas mintis. Nepaisant sunkumų, žmonės, ypač jaunesnieji, tiki Lietuvos ateitimi.

Kiti pabendravimo pietūs įvyko spalio 11 d. 1 val. Piccadilly restorane.

Lietuvos dukterų Juno Beach skyrius labdarai į Lietuvą nuvežė 1000 dol., sušelpė kelis ligonius, Černobylio reaktoriaus sprogimo pasekmę likvidatorius.

"Dainos" choras Lietuvoje įteikė 100 dol. paramą Vilniaus Tremtinių chorui.

Už a. a. Jokūbą Stuką jo gimtadienio proga mišios Šv. Judo koplyčioje Tequesta bus spalio 8 d. 10 val. Giedos solistė O. Jamei-

Juno Beach, FL

St. Petersburg, FL

LB St. Petersburgo apylinkės socialinis skyrius rugsėjo 13 d. Lietuvių klubo mažojoje salėje surengė popietę, pavadintą "Išpučiais iš Lietuvos". Tuos išpučius pasakojo šią vasarą apsilankę Lietuvoje Angelė Karnienė, Antanas Kašuba, Albinas Karnius, Algis Dūda ir Adolfas Armalis.

Tautos šventės minėjimas vyko rugsėjo 4 d. Šv. Vardo bažnyčioje su vėliavomis dalyvavo šauliai ir Lietuvos Vyčiai. Rugsėjo 7 d. Lietuvių klubo salėje LB St. Petersburgo apylinkės surengta minėjimą pradėjo pirm. K. Jurgėla. Įnešus vėliavas, A. Kovera, akompanuojant muz. A. Jurgučiu, sugiedojo Amerikos ir Lietuvos himnus. Po kun. dr. M. Čyvo maldos A. Vaškėlis skaitė paskaitą tema "Žalgirio mūšis". Meninei programos daliai vadovavo A. Kerbelienė. Muz. A. Jurgutis paskambino du kūrinius, D. Mackalienė padėklamavo eilėraščių pyne. Moterų "Kvartetas" (D. Mackalienė, A. Kerbelienė, A. Baukienė ir S. Ciplienė) padainavo 4 dainas.

"Saulės" lituanistinė mokykla mokslo metus pradėjo rugsėjo 10 d. Pamokos vyks kiekvieną šeštadienį nuo 9:30 val. Mokyklos adresas: Don Vista Community Center, 3300 Gulf Blvd., St. Petersburg Beach, FL.

Lietuvių Fondo koncertas įvyks lapkričio 3 d., ketvirtadienį, 3 val. popiet Lietuvos klube. Programą atliks solistė Virginija Bruožytė - Muliolienė iš Clevelando. Koncertą rengia Lietuvių Fondo St. Petersburgo atstovė Janina Gerdvilienė.

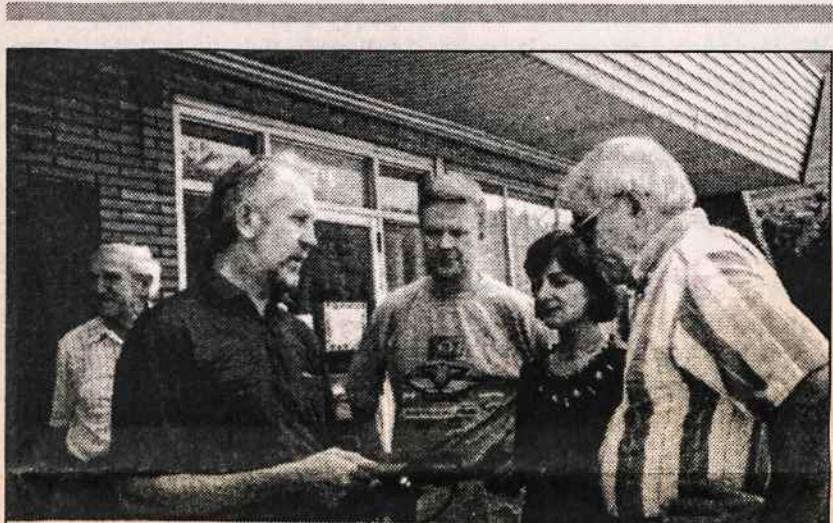
Romo Kalantos šaulių kuopos susirinkimas įvyko spalio mėn. 11 d. Lietuvių klubo mažojoje salėje.

Lietuvių klubo pirmasis rudeninis pokylis - susitikimas su sugrįžusiais iš šiauriau esančių valstijų - įvyks spalio 21 d. Šokiams gros "Lorelei" orkestras.

Prieš Lietuvių klubo naujos valdybos rinkimus sudaryta nominacijų komisija, susidedanti iš A. Armalio, E. Purlulienės ir S. Vaškienės. Visuotinis klubo narių susirinkimas bus šaukiamas lapkričio mėnesį.

Lietuvių klubo nepaprastas susirinkimas, skirtas svarstyti Lietuvių klubo įstatų keitimą, šaukiamas lapkričio 5 d.

L.Ž.K.

Chicago "Margučio" radijos programos vedėjas P. Petrutis (dešinėje) kalbasi su svečiais iš Lietuvos. Kairėje stovi Vilniaus muzikinės renginių firmos "Lakštutė" prezidentas R. Simonaitis. Ed. Šulaičio nuotrauka

Putnam, CT

Vėlinės ir sąskrydis

Nekaltai Pradėtosios Marijos Seserys kviečia visus savo rėmėjus ir bičiulius rytiniame JAV pakrašty sekmadienį, spalio 30 dieną, susirinkti jų sodyboje ir kartu pasimelsti už mirusius savo gimines, draugus bei seseles palaidotus Dangaus Vartų kapinėse, kitose kapinėse Amerikoje, Lietuvoje ar kitur. Tuo pačiu bus rėmėjų metinis susirinkimas. Pagrindinė rėmėjų sąskrydžio programos dalis bus maldos už mirusius. Pradėsime mišiomis 11 val.; jas koncelebruos vienuolyno ir Matulaičio namų kapelionai, o pamokslą pasakys svečias iš Lietuvos kun. Vytautas Sadauskas, SJ, kuris sustiprins ir nuskaidrins susirinkusių šios šventės nuotaiką.

Po mišių - pietūs ir pabendravimas. Papietavus vyks rėmėjų susirinkimas, kuriame princioliės ses. Ignė papasakos apie vienuolyno namų statybą Kaune, apie tų namų paskirti seselių darbui, katechizacijai ir įvairiems religiniams renginiams. Kartu taip pat pasikalbėsime apie Rėmėjų centro valdybos atnaujinimą ir ateities veiklą.

Po šio susirinkimo vienuolyno koplyčioje susikaupsim religinių giesmių skambėjime, kurias mums pagiedos solistė Marytė Bizinkauskaitė. Išklause šį gražų soprano religinį koncertą, tęsime savo maldas už mirusius ir maldos procesijos nueisime į kapines, dalyvausime paminklų šventinime, lankysime seselių, savo artimųjų ir draugų kapus. Maldas užbaigsime koplyčioje mišparais už mirusius. Po mišparų atsiveiksime, gerdami kavutę ir besivaikindami seselių paruoštais skanumynais.

Praneškime seselėms ne vėliau spalio 26 d., kad dalyvausime šiame renginyje, paskambindami tel. 203 928 - 7955 arba parašydami: 600 Liberty Hwy., Putnam, CT 06260. Seselės ir jų darbai laukia mūsų Putname. Iki mielo pasimatymo!

Č. M.

Patvirtintos karinio tranzito taisyklės

Po dviejų svarstymų Lietuvos užsienio valstybių karinius, tarp jų ir pavojingus, krovinius bei neginkluotus karius ir civilius tarnautojus per Lietuvos Respublikos teritoriją leidžiama vežti tik pagal iš anksto pateiktą paraišką gavus Krašto apsaugos ministerijos Transportavimo tarnybos vienkartinis leidimus. Tokie leidimai išduodami, jeigu tam pritaria Lietuvos Seimas ir, jeigu tokiame prašyme tarpininkauja Jungtinių Tautų Organizacija ar kitos tarptautinės organizacijos, kurioms priklauso Lietuva. Bendras karinio transporto vagonų skaičius negali viršyti 110 vagonų per parą. Karinis transportas vykdomas tik geležinkeliu.

L. B.

-- Cleveland, OH, Šv. Jurgio parapija rugsėjo 25 d. pradėjo šventi sukaktuvinius šimtuosius metus. Tą dieną parapijos bažnyčioje mišias aukojo Clevelando vyskupas pagalbininkas Edward Pevec.

-- Washington, DC, Lietuvos ambasadoje, spalio 16 d., sekmadienį, 3 val. popiet įvyks BALFo rengiama dainos ir dailiojo žodžio popietė. Programą atliks Nerija Kasparienė ir Dalila Mackalienė.

-- Šv. Kazimiero lietuvių parapija Providence, RI, spalio 30 d. švenčia įvykio 75 metų sukaktį. Parapijai vadovauja kun. Adolfas Klimanskis.

-- Tautos Fondo taryba, Brooklyn, NY, savo rugsėjo 23 d. posėdyje paskyrė \$69,000 Lietuvos demokratijos reikalams: \$11,000 paramos reikalingiems studentams, \$19,000 jaunesniems universiteto dėstytojams, \$20,000 Mažosios Lietuvos, Gudijos ir Vilnijos mokytojams, \$5,000 jaunimo ir švietimo centrams, \$7,500 demokratinei spaudai, \$3,500 demokratijos seminarams ir keletą kitų donacijų įvairiems smulkesniems projektams.

-- Vaclovas Daunoras, Lietuvos valstybinės operos solistas, dabar gyvenantis Houston, TX, yra Houston miesto operos narys. Spalio 21 d. jis dainuos "Rigoletto" operos premjeroje, kaip vienas solistų.

-- Dailininkai Ona Dokalskaitė ir Mykolas Paškevičiai, iš Santa Monica, CA, persikėlė gyventi arčiau dukters, kur tikisi geresnių sąlygų dailės kūrybai. Jų naujas adresas: Mr. Mrs. M. O. Paškevičiai, 248 S. Camino de Naranjas, Anaheim, CA 92807. Telef. 714 282 - 8470.

-- Putnam, CT, Nekaltai Pradėtosios Marijos Seserų sodyboje spalio 30 d. vyks Vėlinių paminėjimas, seselių rėmėjų sąskrydis, religinis koncertas, lietuvių kapų lankymas, mirusiųjų mišparai. Informacijai skambinti tel.: 203 928 - 7955.

-- BALFo 50 metų veiklos jubiliejinis seimas įvyks spalio 22 - 23 dienomis Chicagoje Šv. Kazimiero vienuolyno auditorijoje. Baidamasis banketas įvyks spalio 23 d. Oak Lawn Hilton viešbutyje.

-- Ateitininkų XII-ojo kongreso, įvykusio šią vasarą Vilniuje, metu nutarta sudaryti naują federacijos tarybą iš 15 rinktų asmenų: 8 iš Lietuvos ir 7 iš užsienyje gyvenančių narių.

-- Arūnas Kaminskas ir Aldona Buntinaitė išjungė į komp. VI. Jakubėno draugijos valdybą. Arūnas yra pasižymėjęs muzikas, dirigentas, o Aldona - ilgametė dainininkė, dainavusi choruose ir solo. Iš šios valdybos dėl sveikatos bei kitų įsipareigojimų pasitraukė Amerikos lietuvių muzikos veteranas dr. Leonardas Šimutis.

-- Vytauto Didžiojo Universitetas Kaune buvo atkurtas kartu su "Sąjūdžiu" ir 1989 m. balandžio mėn. surengta pirmoji konferencija, kurioje dalyvavo 14 mokslininkų iš užsienio. VDU aukščiausias autoritetas yra senatas, susidedantis iš 96 narių, kurių 48 yra iš užsienio ir 48 iš Lietuvos.

-- Komp. Vlodo Jakubėno draugijos valdybą, po neseniai įvykusių pasikeitimų, šiuo metu sudaro šie asmenys: Edvardas Šulaitis (pirm.), Erika Brooks, Edmundas Brooks, Arūnas Kaminskas, Aldona Buntinaitė ir Povilas Mieiliulis.

Sporto žinios

Plaukimo pirmenybės

Šiaurės Amerikos baltiečių plaukimo pirmenybės įvyki 1994 m. lapkričio 6 d. Trinity Recreation Centre, 155 Crawford St., Toronto, Ont. Vykdo Toronto estų plaukimo klubas. Lietuvių pirmenybės bus išvestos iš baltiečių pirmenybių.

Dalyvavimas atviras visiems lietuvių, latvių ir estų plaukikams. Dalyvių registracija iki lapkričio 1 d. pas PSF-jos plaukimo komiteto vadovę: Mrs. Mai Kreem, 618 Davenport Rd., Toronto, Ont. M5R 1K9. Telef. 416 924 - 6028. Lietuviai registruotis arba informacijas gali gauti ir pas Iloną Smalenskiene, 248 Keele St., Toronto, Ont. M6P 2K3. Telef. 416 769 - 7040, ar pas Algirdą Bielskų, telef. 216 486 - 0889.

Cross-country varžybos Clevelande

4-osios kvietinės Šiaurės Amerikos baltiečių ir lietuvių cross-country varžybos įvyki lapkričio 12 d., šeštadienį, Clague Road Park, Westlake, OH (Clevelando vakarinis priemiestis). Pradžią: 9 val. ryto vyrams, moterims ir senjorams, 10 val. ryto jauniams ir mergaitėms.

Programa: paugliams E "Bantam" (1984 m. gimimo ir jaunesniams) ir D "Midget" (1982 - 83 m. gimimo) - 3000 m; C "Youth" (1980 - 1981 m. gimimo) - 4000 m; visiems kitiems - 5000 m.

Varžybos vyks Lakė Erie USATF 1994 m. pirmenybių rėmuose. Dėl informacijų kreiptis į Algirdą Bielskų, telef. 216 486 - 0889.

Peržymėtas krepšiniu

Atsitiktinai Floridoje į rankas pateko Vilniuje leidžiamo laikraščio "Lietuvos Sportas" numeriai, kuriuose labai plačiai aprašytas Vytautas Grybauskas ("Pažymėtas krepšiniu"). Netrukus Alg. Šilbajoris šį aprašymą sutrumpintai perdavė Chicago "Draugo" sporto puslapyje. Pagal "Lietuvos Sportą" Grybauskas pasakojo, o to laikraščio vyr. red. pavaduotojas Aleksandras Krukauskas viską surašė. Visa bėda, kad, begarbinant Grybauską, kuris iškeliamas kaip krepšinio herojus, dingsta bet koks saikas ir mindžiojama teisybė.

Aprašymas naiviai vienaspusiškas, kai kurie faktai nutylimi ar perdidami - viskas turi tarnauti vien tik Grybausko šlovei. Kadangi pokario Vokietijoje teko žaisti už Kempteno "Šarūną", vėliau "Margi" ir už sulietuvintą prancūzų svetimšalių

legioną (jo vardu laimėjom tarptautinį turnyrą Monte Carlo 1947 m.). rašau šias eilutes, įspėdamas, kad nebūtų dorkoma lietuvių krepšinio istorija.

Grybauskas nebuvo reprezentacinės komandos "Šarūnas" narys, nebuvo ir lietuvių krepšinininkų sėkmės Prancūzijoje pradininkas. Jis ten talkino "FC Mulhouse" komandai, kuri kartą suspindėjo Prancūzijos taurės varžybose ir užėmė antrą vietą. Kitas lietuvis, Zigmas Varkala, žaidęs aukštosios lygos komandoje "FC Montbrison", buvo itin palankiai prancūzų vertinamas. Parvyžiaus sporto dienraštis "L. Equipe" kartą rašė apie Varkalos festivalį (un festival Varkala), kai mūsų viena ranka iš tolo krovė taškus ir žvilgėjo gynyboje, bet apie Varkalos pasiekimus lietuviui nedaug žino.

Grybauską pažįstu nuo 1941 m., kai gyvenau ir žaidžiau Vilniuje. Grybauskas nebuvo Vilniaus krepšinio rinktinėje, kuri vokiečių laikais porą kartų nugalėjo Kauną. Grybauskas žaidė už Telšių "Džiuga", kuris neblogai pasirodė Dešimtuko varžybose 1944 Kaune.

Pokario Vokietijoje reprezentacinę Kempteno "Šarūno" komandą sudarė: Andrulis II ir III, Bagdonas, Duliūnas, Mackevičius, Norkus I ir II, Puzinauskas I, Varkala. Komandos sutelkėjas ir vadovas Edmundas Venglianskas. Grybauskas tada žaidė už Müncheno "Gintara" ir vėliau už Scheinfeldo "Kova", kuris iškilo kaip rimčiausias varžovas "Šarūnui". "Kovo" sudėtyje prisimintinas jaunas gabus žaidikas Algirdas Birutis, vidurio puolikas Gražauskas, Aleksas Lauraitis.

Kempteno "Šarūnas" savo nuolatiniomis pergalėmis įtikino, jog jis buvo stipriausias lietuvių krepšinio vienetas pokario Vokietijoje, visados nugalėdamas "Kovą". O dabar "Lietuvos Sporto" skiltyse menkinamas "Šarūno" vaidmuo, klajojami faktai kad ir šiais žodžiais: "Šarūnas niekad nesusrinkdavo išvykon pilnos sudėties, todėl mes lengvai nugalėjom".

Čia primintina, kad jokia lietuvių, latvių, estų ar vokiečių krepšinio komanda neįstengė įveikti "Šarūno". Grybauskas painiojasi ir dėl Scheinfeldo "Kovo" pergalės prieš latvių rinktinę Vokietijoje (ji toli gražu nebuvo ta, kuri atstovavo Latvijai Europos krepšinio pirmenybėse 1939 m. Kaune), kurią "Vyta ir draugai sutvarkė 38:18 iš kairės ir dešinės". Toks pasigyrimas netikslius.

Gaila, kad Vytautas Grybauskas prisidėjo prie tu, kurie iš Amerikos nuvykę Lietuvon taškosi pasigarbino balutėse ir primena žvirblius, kurie nori puošti savo plunksnomis.

Alfonsas Adrullionis (III)

Psichiatrams protą tiriant
Psichiatrų taryba tyrė kareivio protavimą.

- Ar tamsta kada girdi kokius garsus, negalėdamas pasakyti, kas kalba ir iš kur kalba?
- Taip, tamstos, - atsakė kareivis.
- Kada tai atsitinka?
- Kai atsiliepiu, paskambinus telefonu, - atsakė kareivis.

Prie Niagaros

- Aš žinau, jūs tokio vandens kritimo neturite, - sako vietos gyventojas turistui iš Texas.
- Neturime, bet mes turime tokius vandentiekio tiesėjus, kurie tokius prakiurimus sutaiso.

AFORIZMAI

Pirtyje visi lygūs.

Tik išgeriantys geriausiai žino, ką reiškia būti blaiviam.

Eikite per gyvenimą pėsčias, tada jūsų kelias tėsīs ilgus metus.

Viskas, kaip rado

Žmogus užėjo į parduotuvę, kur galima įsigyti visokių gyvūnelių - paukštelių, gyvuliukų ir paprašė 259 tarakonų.

- Labai atsiprašau, bet mes, deja, tarakonų nelaikome, - prisipažino pardavėjas. Tačiau, jeigu ne paslaptis, sakykite, kam gi tamstai tie tarakonai reikalingi ir dar toks didelis kiekis?

- Žinote, vakar šeimininkas liepė man išsikraustyti iš buto. Jis dar išpėjo, kad viską palikčiau taip, kaip radau.

Skauto lietsargis

Stovyklavo skautai. Per apžiūrą direktorius skautuko patalynės ryšulyje aptiko dailiai suvyniotą lietsargį. Daiktas nebuvo įtrauktas sąrašui. Tad direktorius liepė berniukui pasiaiškinti.

DEXTER PARK PHARMACY

Wm. Anastasi, B. S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N. Y. 11421
WE DELIVER
Tel.: 296 - 4130

ATGIMUSIOS LIETUVOS DAINOS

Jūs galite namuose klausyti gražiausių Lietuvos estradinių dainų, jei įsigysite trijų kasečių komplektą (po 90 minučių kiekviena) tik už 17 dol.
(Persiuntimui pridėti 2 dol.)
Dėl užsakymų skambinti:
Darbininko administracijai
9 val. r. - 4 val. p. p.
tel. 718 827-1351
arba rašyti:
Darbininkas (administr.)
341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

- Pone direktoriau, - atsakė skautukas, - ar tamsta kada turėjai motiną?

Pasitikėjimas
- Tu tiki, kad tavo vyras sekma-dienius praleidžia žūklaudamas?
- Tikiu, - sako žmona.
- O gal jis tave tik apgaudinėja?
- Ne, neapgaudinėja, nes visada

grįžta be žuvis.

Nemiga
- Labai džiaugiuosi, daktare, galėjusi dalyvauti tamstos paskaitoje apie nemigą.
- Ar ji buvo įdomi?
- To nesakau, bet ji mane pagydė nuo nemigos.

TINKAMIAUSIA VAIKAMS DOVANA ŠVENTĖMS

- tai Richard Scarry
- MANO ŽODYNAS.
Didelio formato, kietais viršeliais knyga, su daugybe spalvotų iliustracijų. Tai savotiškas žodynas, kur kiekvienas žodis yra parašytas dviejomis kalbomis - lietuviškai ir angliškai, o virš to žodžio arba šalia jo yra spalvotas piešinukas su to žodžio prasme. Pvz., spalvotas piešinukas vaizduoja paršiuką, grojanti muzikos instrumentu, o po apačia para-

šyta: trimitas - trumpet. Knyga suskirstyta į 48 skyrelius, pav.: Zoologijos sode; Automobiliai ir sunkvežimiai, Meškiukai apsirengia, Kūno dalys; Mes - muzikantai, ir kt. Tai jau ketvirtas šios knygos leidimas. Knyga yra tinkama mokytis lietuvių ir anglų kalbų žodžius. Gaunama "Darbininko" knygyne, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207. Kaina 20 dol., persiuntimui pridėti 1.50 dol.

Geriausios kelionės į Pabaltijį LIETUVA '94/'95

Skambinkit mums - suplanuosime Jūsų keliones!
Pigiausios kainos per Finnair ir SAS
Turistinė ir Biznio klasė
- Viešbučiai - Automobilių nuomavimas -

GO BALTIC

Klauskite apie mūsų naujas kainas į Skandinaviją ir kitus Pabaltijio kraštus.

1 - 800 - 451 - 9511

UNIONTOURS

Isteigta 1931

245 Fifth Ave., New York, N.Y. 10016
Tel: 212 - 683 - 9500 MEMBER ASTA Fax: 212 - 683 - 9511

ECONOMY AIRFARES TO VILNIUS

New York-Vilnius-New York \$550 r.t.
Chicago-Vilnius-Chicago \$550 r.t.
One way to Vilnius \$430
One way to Kaunas \$430

FREGATA TRAVEL
250 West 57th Street, 1211
New York, NY 10107
Tel.: (212) 541-5707

PAPIGINTOS KAINOS Į VILNIŲ ŠĮ RUDENĮ ir ŽIEMĄ

	Spalio mėn.	Lapkričio - kovo mėn.
Iš New York, Boston nuo	\$725.00	\$580.00
Philadelphia, Washington	\$760.00	\$660.00
Cleveland, Chicago, Florida	\$800.00	\$700.00
Los Angeles, San Francisco, Seattle	\$900.00	\$800.00

Kainos truputį brangesnės Kalėdų laikotarpyje.

- Mes siūlome keliones laivu ir skrydžius į Karibų salas -

AIREX TRAVEL AGENCY

382 Broad Ave
Leonia, NJ 07605

(201) 944-1273

(800) 955-7370

(201) 947-2189

VILTIS (HOPE)

LITHUANIAN RELIEF PARCEL SERVICE, Inc.
368 West Broadway, Boston, MA 02127
TEL.: (617) 269-4455

TIESIOGINIAI SIUNTINIAI IŠ BOSTONO Į VILNIŲ

- Siuntinių Agentūra VILTIS pristato siuntinius žmonėms asmeniškai į namus per vieną mėnesį.
- Minimalus mokestis už persiuntimą yra \$25.
- Rudens sezono persiuntimui taikoma nuolaida - 1 svaro kaina nuo 69 centų.
- Visi siuntiniai apdraudžiami. Muitų nėra.
- VILTIS ir toliau tęsia pagalbos siuntinių organizavimo programą - VILTIES DOVANA. Aukotojas gali asmeniškai paremti vargstančią Lietuvos šeimą, Sibiro tremtinį, vienišą žmogų.

Siuntinius spalio mėnesį priimsime šiuose miestuose:

LOWELL, MA	spalio 14 d.	12 - 1 val. p.p.
LAWRENCE, MA	spalio 14 d.	2 - 3 val. p.p.
NASHUA, NH	spalio 14 d.	4 - 5 val. p.p.
WATERBURY, CT	spalio 15 d.	9 - 11 val. ryto
HARTFORD, CT	spalio 15 d.	1 - 3 val. p.p.
PUTNAM, CT	spalio 17 d.	4 - 6 val. p.p.
BROOKLYN, NY	spalio 22 d.	12 - 4 val. p.p. (Kult. Žid.)

Smulkesnės informacijos prašome teirautis telefonu:

(617) 269 - 4455

Gintaras Karosas, Vytautas Bazikas, Marius Vilkas ir VILTIES ŠTABAS

MES SIŪLOME PIGIAUSIAS KELIONES Į VILNIŲ IŠ BET KOKIOS VIETOVĖS AMERIKOJE AR KANADOJE

Ferrante Travel Center

135 Broad Ave., Palisades Park, NJ 07650

(800) 654-2432

(201) 592-8780

Vilniaus universitetas pagerbė Vladą Jurgutį

Lietuva teisėtai didžiuojasi Vilniaus Universitetu, kaip seniausia aukštąja mokykla Rytų Europos šiaurėje. 1994 m. rugsėjo 15 - 17 dienomis buvo prasmingai paminėtos jo 415-tosios metinės.

Ta proga buvo pagerbtas ir jo iškilusis profesorius Vladas Jurgutis. Jo atminimui Didžiajame universiteto kieme buvo atidengta paminklinė plokštelė: VLADAS JURGUTIS, 1885 - 1966.

Iškeldamas savo didžiojo pirmtako nuopelnus, prof. Stanislovas Martišius, Ekonomikos fakulteto dekanas, kalbėjo: "Nuo šios dienos dvi brangios vietos ties mus su didžiuoju mokytoju: Palangoje jo esantis kapas ir ši vieta. Jei Palangoje, profesoriaus gimtinėje, Baltijos bangu ošimas amžinai mena krašto kovas dėl laisvės, tai čia, kur studentams profesorius tragiškiausiais tautai metais pasakojo universiteto istoriją, skambantis lietuviškas žodis, skelbiantis mokslinę tiesą, primena tautos veržimąsi į gerį, dvasinio gyvenimo savitumą..."

Atitinkamą žodį tarė ir universiteto rektorius dr. Rolandas Pavilionis. Šalia savo dėdės paminklinės plokštelės ir jam skirtų gėlių puokščių stovėjo Elena Jurgutyte-Venskuvienė.

Tad šių metų rugsėjo 15 d. išsipildė dukterėčios senas troškimas: jos dėdė buvo įjungtas į tarpą iškilųjų profesorių, atžymėtų paminklinėmis plokštelėmis universiteto Didžiajame kieme.

Tą pačią dieną buvo atidengta paminklinė lenta ir Lietuvos karaliui Steponui Batorui - Vilniaus universiteto įkūrėjui.

J. Pžm.

Kai praeitis sugrįžta

Į retą filmų archyvą pažvelgus

Praėjusi diena virsta istorija. Anksčiau praeiti išlaikyti galėjo tik rašytojai ir dailininkai, įamžindami dabartį.

Praeitime amžiuje išrasta fotografija ir garso įrašai leidžia jau praeiti tiksliai ir plačiai pažinti. Atsirado ir kino juostos, kuriose žmonės užrašė judesį. Taip pasikeitė archyvai, studijos, kuriose buvo tiriama praeitis.

Richmond Hill, NY, gyvena Kazimieras Matuzas, kurį ir pažįstame kaip filmininką ir filatelista. Jo rūpesčiu yra išleistas Lietuvos pašto ženklų katalogas.

Nuo seno jį traukė ir filmavimo menas. Kazimieras Matuzas kelis kartus lankė nepriklausomą Lietuvą ir ten filmavo įžymius žmones, šventes, lietuvišką gamtą. Pradėjo filmuoti 1935 m. Grįžęs į Ameriką, tuos filmus rodydavo lietuviškose kolonijose. Ir pasisekimas buvo didelis. Išeivija matė savo paliktą, tėvynę, jos atsistatymą.

Teko matyti jo dokumentinį filmą apie 1939 metų pasaulinę parodą, kuri buvo New Yorke. Toje parodoje buvo ir lietuvių diena, surengiant didelę programą. Tuo metu prasidėjo ir antras pasaulinis karas, įvyko ir Lietuvos okupacija. Parodoje buvo Lietuvos paviljonas. Tai sudarė gerą progą filmavimo žurnalistams plačiai paskleisti Lietuvos bylą. Tas filmas apie lie-

tuvių dieną buvo plačiai rodomas PBS-TV, primenant rusų okupaciją.

Iš 1964 metų pasaulinės parodos yra nufilmuota pati paroda, lietuviškas kryžius, dail. V. K. Jonyno išpuoštas Vatikano paviljonas, programa New Yorko valstijos paviljone, Lietuvių dienos iškilmės, tautiniai šokiai.

Savo didelėje archyvineje medžiagoje Kazimieras turi daugybę Lietuvos vaizdų, švenčių. Berods, Šaukėnuose filmavo Velykų Prisikėlimo iškilmes. Prisikėlimas buvo labai anksti, kai dar buvo tamsumu. Tuo metu neturėjo kokių kitų apsišvietimo priemonių. Tai klebonas paprašė, kad žmonės susirinktų vidurdienio metu. Ir jie susirinko ir pilnai pakartoję visas prisikėlimo apeigas, kad broliai Matuzai galėtų nufilmuoti.

Yra padarytas apžvalginis filmas apie Lietuvą, kaip ji tvarkėsi, kaip atrodė jos kariuomenė, pramonė, sportas, mokslo istaigos. Filmas įkalbėtas anglų kalba ir buvo rodomas Amerikos kongrese ir kitiems žymiesiems politikams. Nufilmuota 16 milimetrų juostoje.

Prisimenant šį didelį filmų archyvą, kyla rūpestis, kaip jį išsaugoti ateičiai. Reikėtų kur nors jį įkurdinti, saugiose lietuviškose rankose išlaikyti.

(p.j.)

Prof. Vytautas Landsbergis lankėsi New Yorke

Prof. Vytautas Landsbergis, Lietuvos Seimo opozicijos vadas, vėl lankėsi New Yorke, tik šį kartą kultūriniais reikalais ir kaip pianistas, norėdamas pristatyti M. K. Čiurlionio kūrinis New Yorko amerikietiška visuomenei.

Spalio 8 d. 4:00 val. popiet Judson Memorial Church koncertų salėje prie Washington Square Manhattane jis kalbėjo apie šį mūsų kompozitorių ir atliko pianinu visą eilę jo kūrinių, duodamas apie kiekvieną paaiškinimus anglų kalba. Po koncerto toje pačioje salėje vyko simpoziumas ir diskusijos apie meną ir jo išsilavinimą XX amžiuje, kurioms vadovavo Jonas Mekas. Prof. Landsbergis buvo vienas iš to simpoziumo priegentų. Po to, 8 val. vak. Anthology Film Archives patalpose buvo priėmimas ir buvo rodoma premjera Jono Meko naujo filmo "Jonas in the Desert". Antradienį, spalio 11 d. tose pačiose patalpose buvo paskaita apie M. K. Čiurlionį, parodytos skaidrės apie jo kūrybą ir vėl buvo atlikti pianinu ir jo kūrinių. Ir čia visus paaiškinimus anglų kalba davė ir taip pat skambino pianinu prof. Landsbergis. Sekančią dieną jis išskrido per Londoną namo. Šis M. K. Čiurlionio pristatymas amerikiečiams New Yorke buvo suorganizuotas Jono Meko pastangomis ir finansuojamas Korėjos Sąjungos, Korėjos Kultūros Tarnybos Film/Video arts ir korejiečio garsaus dail. Nam June Paik. Kadangi apie šį prof. Landsbergio atvykimą į New Yorką nebuvo skelbta lietuviškoje spaudoje ir per radiją, tad lietuvių į šiuos renginius atsilankė tik apie 20.

A.† A.

ANTANUI KULBIUI

netikėtai mirus, reiškiamie gilią užuojautą žmonai Rūtai, jos tėveliams Guodai ir Sigitui Bobeliams, sesutei Daivai bei visiems giminėms ir kartu liūdime.

Gražina ir Vitolis Dragunevičiai

Žymaus ekonomikos ir finansų profesoriaus Vlado Jurgučio (1885-1966) paminklinė lenta Viliaus universiteto kieme. Prie lentos stovi V. Jurgučio brolio dukra Elena Jurgutyte-Venskuvienė. Kitos dvi lentos, skirtos teorinės fizikos katedros vedėjui prof. Adolfui Juciui (1904-1974) ir fizinės geografijos ir kartografijos katedros vedėjui Vaclovui Chomskiui (1909-1976) atminti.

New Britain, CT

Šv. Andriejaus lietuvių parapija pradėjo šimtmečio minėjimą

Šv. Andriejaus lietuvių parapija, New Britain, CT, įkurta 1895 m. rugsėjo 24 d., šimtmečio minėjimo iškilmes pradėjo 1994 m. spalio 2 d., sekmadienį, 3 val. popiet su iškilmingomis koncelebracinėmis mišiomis. Joms vadovavo vysk. Paulius A. Baltakis, OFM. Kartu su juo mišias koncelebravo kunigai - Stanley Azaro, OP - Providence, RI, Thomas E. Berberich - New Britain, CT, Kornelijus Bučmays, OFM - Brooklyn, NY, Albert Contons - Boston, MA, Valdemaras M. Cukaras - Putnam, CT, Henry P. Fiedorczyk - New Britain, CT, Francis V. Karvelis - Waterbury, CT, Adolfas Klimanskas - Providence, RI, Rapolas Krasauskas - Putnam, CT, Leonard J. Kvedas - Beacon Falls, CT, Juozas J.

Matutis - Hartford, CT, Rafaelis, Šakalys, OFM - Kennebunkport, ME, Zenonas A. Smilga - Fisher Island, NY, Ronald Smith - New Britain, CT.

Bažnyčion išgangančią procesiją pasitiko didingos giesmės "Joyful, Joyful, We Adore Thee" garsai (pagal Beethoveno devintosios simfonijos džiaugsmo himną). Aukojimo metu išklausa Beethoveno giesmė "Garbė Aukščiausiajam" (lietuviškai).

Pamaldu metu pasikeisdami giedojo du chorai - senjorų prie vargonų ir "liaudies" chorelis presbiterijoje. Giesmėms ir grojimui vadovavo Geraldine Ganzer ir Stanley Labieniec.

Tikinčiųjų maldos buvo kalbamos lietuviškai ir angliškai. Pa-

Šauliai kviečia į koncertą

Vilhelmas Čepinskis, septyniolikmetis smuiko virtuozas, koncertuos spalio 23 d., sekmadienį, 2 val. popiet Lietuvos klube - trečiojo aukšto salėje South Bostone.

Koncertą ruošia LŠS Išeivijoje Trakų rinktinė ir maloniai kviečia lietuvišką visuomenę gausiai dalyvauti koncerte ir paremti šį iškilų jauną lietuvių smuikininką. Po koncerto atgaiva ir susipažinimas su smuiko virtuozu.

Vilhelmas Čepinskis gimė 1977 m. kovo 19 d. Kaune. Jo motina, Kauno Operos Teatre solistė, o tėvas smuikininkas, operos dirigentas, baigęs Rygos konservatoriją. Būdamas septynerių metų, Vilhelmas pradėjo lankyti Naujajio Meno mokyklą Kaune. 1988 m. Vilhelmas debiutavo su Nacionaliniu Simfoniniu orkestru, atlikdamas Wieniawskio antrą smuiko koncertą. Tais pačiais metais laimėjo pirmą vietą Čekoslovakijoje tarptautiniame Kociano vardo jaunųjų smuikininkų konkurse ir kitais metais tapo laureatu Balio Dvariono konkurse Vilniuje.

1988 - 91 metais su nepaprastu pasisekimu koncertavo su žymiais simfoniniais orkestrais Europoje.

1991 m. rugsėjo 17 d. kai buvo iškelta Lietuvos vėliava Jungtinėse Tautose, Vilhelmas koncertavo New Yorke. Tais pačiais metais buvo pri-

imtas į Juilliard mokyklos Pre-College programą ir rudenį bei 1992 m. pavasarį koncertavo Chicagoje, New Yorke ir Washington, DC. Tais pačiais metais Ispanijos karalienė jam įteikė Mariapia Fanfani "Together for Peace Foundation" medalį. Taip pat 1992 m. jis grojo Švedijos karaliui ir karalenei, jiems lankantis Lietuvoje.

Baigęs vidurinę mokyklą Lietuvoje, Vilhelmas dabar studijuoja Juilliard School of Music New Yorke su garsiaja Dorothy DeLay.

Juozas Domarkas, Lietuvos Nacionalinės Filharmonijos vyriausias dirigentas ir Meno vadovas, pareiškė: "Tokio masto talentu, koku apdovanotas Vilhelmas, retenybė, pasitaikanti gal kartą ar du per šimtmetį". Mes, Naujosios Anglijos lietuviai, įvertinkime turėdami savo tarpe tokį iškilų, talentingą lietuvių jaunuolį ir suteikime jam dar didesnę garbę, atsilankydami į koncertą.

Janina Miliauskienė,
LŠST Trakų Rinktinės
korespondentė

Elizabeth, NJ

Lietuvos Vyčių darbotvarkėje

Lietuvos Vyčių 52-a kuopa, Elizabeth, NJ, rugsėjo 24 d. metiniame susirinkime išrinko naują valdybą: pirm. Annie Mitchell Matalavich, vicepirm. Ann Baronas, sekr. Ruth Brazinski ir ižd. Juliana Liana. Kun. Al. Žemeikis, Šv. Petro ir Povilo lietuvių parapijos klebonas, toliau lieka kuopos dvasios vadu.

Annie M. Matalavich rugpjūčio mėnesį dalyvavo Lietuvos Vyčių metiniame seime, įvykusiame Chicagoje. Lietuvos Vyčių 52 kuopa numato iškilmingus šv. Kazimiero šventės komunijos pusryčius 1995 m. kovo 12 d. Ruth Brazinski ir Juliana Liana rūpinsis renginio sėkme.

Isabel Keturwitis ir Lee Grynys, Šv. Petro ir Povilo lietuvių parapijos narės, buvo apdovanotos 1994 m. jubiliejaus medaliais už parodytą išskirtinę veiklą Newarko arkivyskupijoje. Abi yra taip pat ir Lietuvos Vyčių 52 kuopos narės.

Pradedant 1995 metus, sausio mėnesį Šv. Petro ir Povilo lietuvių parapija švęs 100 metų sukaktuvinius metus. Klebonas kun. Al. Žemeikis ieško senesnių nuotraukų iš šios parapijos gyvenimo, ypač iš 1895 - 1910 metų laikotarpio, kai pirmoji šios parapijos bažnyčia buvo antroje gatvės pusėje, kur dabar yra parapijos salė. Klebono telefonas: 352 - 2271.

William Senkus

Filatelistų bendravimas

Lietuvos nacionaliniame muziejuje, Vilniuje liepos 6 - 16 dienomis įvyko Lietuvos filatelijos paroda. Dalyvavo ir lietuviai filatelista iš užsienio: Vladas Sabas iš Toronto, Vytautas Fugalevičius iš Vokietijos ir Algirdas Ruzgas iš New Yorko.

Parodą apžvelgęs Balys Sriubas ("Lietuvos aidas", rugpjūčio 4 d., Nr. 151), itin susidomėjo Algirdo Ruzgo pašto ženklų rinkiniu. Jo keturi, po 12 lapų stendai (ne originalai, o kserokopijos), parodą pasiekė šiek tiek pavėlavę. Bet, rašo straipsnio autorius, visiems spėjusiems A. Ruzgo rinkinį pamatyti pademonstravo visą šios tematikos idomumą: įvairių spalvų bandomieji, perforuoti ir neperfo-

ruotų karštų variantai, atvirkti ir sukeisti piešiniai, visas kompleksas Dariaus ir Girėno skrydžio užspaudų ženklų su vokais, atvirčiai su išisom ženklų serijom ir paštų antspaudais, septyni dienai ant voku, prezidento Antano Smetonos autografas atviruke su jo portretu. Vertinimo komisijos nuomone, toliau rašo B. Sriubas, nors parodose eksponuojami originalai, o ne eksponatų kopijos, kurias čia matėme, bet svečias parodė labai daug. Jo surinkti puikūs, unikalūs dalykai nekonkuruodami galėtų pretenduoti į aukščiausių apdovanojimą. Lietuvoje vargu ar kas būtų surinkęs tokias vertybes, nors ir kaip būtų stengsis, nors ir būtų turėjęs lėšų".

New Yorko lietuviams gerai pažįstamas Algirdas Ruzgas yra veiklus New Yorko lietuvių filatelistų draugijos narys. Jis yra vienas iš tos draugijos steigėjų ir pirmosios valdybos sekretorius. Keletą metų yra buvęs draugijos pirmininku, dalyvavo daugelyje filatelijos parodų: Chicagoje, Toronte, New Yorke. Yra pelnęs aukštų apdovanojimų.

A. Ruzgas, kalbėdamas su korespondentu B. Sriubu, nusiskundė kad tokioje prestižinėje parodoje nedalyvavo žinomi Vilniaus filatelista, apie kurių lituanistines kolekcijas jis seniai yra girdėjęs.

Po mišų visi dalyviai buvo pakviesti pietums į parapijos salę.

Po mišų buvo religinės apeigos prie lietuviško kryžiaus, pastatyto prie Hartfordo katedros (vakarniame šone).

Procesijoje buvo nešama ir kilnojama Kryžių kalno skulptūra, arkivyskupo Cronin palaiminta 1992 m. Šiuo metu čia jau yra apie 50 įvairaus dydžio ir formų kryžių. Tai simboliškai primena Lietuvos Kryžių kalną.

Kaip šio nešiojamo Kryžių kalno, taip ir visų šių iškilimų organi-

zatorius ir koordinatorius buvo Šv. Andriejaus lietuvių parapijos klebonas kun. Jonas Rikteraitis.

Po religinės programos kun. Jonas Moskus, Švč. Trejybės lietuvių parapijos Hartford, CT, klebonas visus dalyvius pakvietė vaišių į parapijos salę.

p. palys

atlanta IE, Inc.
800 - 775 - SEND ▼ 914 - 258 - 5133

Skubus ir patikimas siuntinių persiuntimas
į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, BALTARUSIJĄ, RUSIJĄ.
Žemos patarnavimų kainos, greitas, paslaugus servisas, garantuotas siuntinių saugumas, labdaros siuntinių persiuntimas.

NAUJOVĖ: CT, NY, NJ valstijose gyvenantiems siūlo
siuntinių paėmimas iš namų!!!
JUMS patogiu laiku, JUMS patogią dieną, į JUMS
patogią vietą MŪSŲ atstovas atvyks paimti JŪSŲ siun-
tinių. 24 valandas per dieną, 7 dienas per savaitę, 365
dienas į metus!

SKAMBINKITE MUMS NEMOKAMU telefonu
1 - 800 - 775 - 7363
arba kreipkitės į MŪSŲ atstovą N.Y. valstijoje tel:
1 - 914 - 258 - 5133

OCTOBER PICK-UP SCHEDULE

10/15 SAT	NEWARK, NJ	10-11 AM
10/18 TUES	BROOKLYN, NY	12-1 PM
	NEW HAVEN, CT	2-3 PM
10/20 THURS	WATERBURY, CT	5-6 PM
	PHILADELPHIA, PA	10-12noon
10/21 FRID	BALTIMORE, MD	4-5 PM
	KEARNY, NJ	11-1 PM
10/25 TUES	PATERSON, NJ	2-3 PM
	PUTNAM, CT	11-12noon
10/27 THURS	NEW BRITAIN, CT	2-3 PM
10/29 SAT	NEWARK, NJ	10-11 AM
	BROOKLYN, NY	12-1 PM

DARBININKAS

Redakcija ..... (718) 827-1352
Redakc. FAX .. (718) 827-2964
Administr. .... (718) 827-1351

Spaustuvė ..... (718) 827-1350
Vienuolynas ... (718) 235-5962
Vyskupas ..... (718) 827-7932
Salė (kor.) ..... (718) 827-9645
Salės adm. .... (718) 235-8386

341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

Pasaulio Lietuvių Katalikių Organizacijų Sąjungos valdyba ir New Yorko Lietuvių Katalikių Moterų Kultūros Draugija maloniai kviečia lietuvių organizacijas ir visuomenę drauge paminėti tarptautinius šeimos metus spalio 29 d., šeštadienį, 3 v. popiet Kultūros Židinio patalpose. Iškilmingos pamaldos Apriškimo parapijos bažnyčioje bus spalio 30 d., sekmadienį 11 val.

Kultūros Židinio metinis narių susirinkimas įvyks spalio 15 d., šeštadienį, Kultūros Židinyje. Pradžią 9 v. ryto.

William Thomas Smiddy, tarptautinio garso pianistas virtuosas, paskambins porą kūrinių lapkričio 27 d., sekmadienį, Kultūros Židinyje, kai ten bus švenčiama kun. dr. Kornelijaus Bučnio, OFM, kunigystės 45 metų sukaktis.

A. a. Vytauto Vaitiekūno mirties 10 metų sukakties minėjimas įvyks spalio 22 d., šeštadienį. Pranciškonų koplyčioje 9 val. ryto mišios, o 10 val. Kultūros Židinio posėdžiui menėje pusrūčiai ir V. Vaitiekūno raštų "Vidurnakties sargyboje" II tomo sutiktuvės.

Kun. Antanas Rubšys, Manhattan kolegijos Šv. Rašto profesorius ir Šv. Rašto į lietuvių kalbą vertėjas, spalio 6 d. vėl išvyko į Lietuvą, kur su Bažnytine vadovybe ir kitu Šv. Rašto vertėju kun. J. Kavaliausku tarsis dėl Šv. Rašto ekumeninės laidos Lietuvoje paruošimo ir išleidimo.

Rasa Allan Kazlas, New Yorko lietuviams jau keletą kartų pateikusi įdomių veikalų, vėl surežisavo naują spektaklį "Caged Visions". Vaidinimui medžiaga suteikė kalinių poezija, kuri naudojama ir pačiam vaidinime. Pagrindines roles atlieka 7 artistai. Spektakliai vyko ir vyksta spalio 4 - 9 ir spalio 11 - 16 dienomis. Pradžią 8 val. vak. Dėl rezervacijų skambinti 212 989 - 6540 nuo pirmadienio iki penktadienio, nuo 10 val. ryto iki 6 val. vak. Įėjimas nemokamas, bet būtina atvykti 15 min. prieš spektaklio pradžią, kad užsitikrintus rezervaciją. Spektaklių vieta: HB Playwrights Foundation, 124 Bank St., (west of Hudson St., btw. Washington ir Greenwich Sts.).

ATLANTA Import Export, Inc., siuntinių į Lietuvą persiuntimo bendrovės atstovai, į New Yorką atvyks šeštadienį, spalio 15 d., ir šeštadienį, spalio 29 d.; tomis dienomis siuntinius priims Kultūros Židinio kieme, buv. spaustuvės patalpose, nuo 12 iki 1 val. popiet. Jokių maitų nėra. Dėl informacijų skambinkite tel. (914) 258-5133. (Žiūr. skelbimą 7 psl., kada siuntiniai bus paimami iš kitų vietovių.)

"VILTIS", Lietuvos pagalbos siuntinių agentūra, atvyksta į New Yorką spalio 22 d., šeštadienį, ir siuntinius priims Kultūros Židinio kieme, buv. spaustuvės patalpose, nuo 12 val. iki 4 val. popiet. Jokių maitų nėra. (Žiūr. "Vilties" skelbimą 6 psl.)

"Lietuvos aidas", patriotinės minties, plačios informacijos dienraštis, daugiausiai skaitomas išeivijos lietuvių, dėl daugiau kaip dvigubai pabrangusio pašto, buvo priverstas pakelti metinę oro pašto prenumeratą iki \$130 nuo 1994 m. rugpjūčio 1 d. Čekį \$130 rašyti "Lietuvos aidą" vardu ir siųsti JAV įgaliotiniui adresu: Bronius Juodelis, 239 Brookside Lane, Willowbrook, IL 60514. Tel. 708 986-1613.

Aušros Vartų parapijos, Manhattan, NY, metiniai rudens pietūs įvyks spalio 16 d. sekmadienį, po 11 val. sumos. Pietūs rengiami du kartus per metus - pavasarį ir rudenį parapijos skolos sumažinti. Bus gardūs pietūs ir atgavos baras. Veiks gausi loterija. Klebonas kun. dr. Eugenijus Savickis nuoširdžiai kviečia parapičius ir parapijos bičiulius dalyvauti. Auka - suaugusiems - \$25, vaikams - \$15. Dėl informacijos skambinti tel.: 212 - 255 - 2648.

Vincas Blažaitis, LB New Yorko apygardos ir New Yorko šaulių kuopos valdybų narys, staiga mirė spalio 9 d., būdamas savo vasarvietėje New Baltimore vietovėje prie Albany, NY. Buvo pašarvotas Fullerton Funeral Home koplyčioje, Baldwin, NY. Atsisveikinimas įvyks spalio 12 d. Sekančią dieną, tuoj po gedulingu pamaldų Apriškimo parapijos bažnyčioje, palaidotas Cypress Hills kapinėse. Liko liūdinti žmona Birutė, sesuo ir du broliai Lietuvoje.

Dr. Vygintas Grinis, Kauno miesto tarybos pirmininkas, po vieno mėnesio viešnagės Amerikoje rugsėjo 30 ir spalio 1 - 2 dienomis lankėsi New Yorke, klausėsi prez. A. Brazausko kalbos JT ir susitiko su New Yorko lietuviams. Čia ji globoja LB New Yorko apygardos pirmininkas Kęstutis Miklas. Dr. Grinis buvo vienas iš Baltijos kraštų delegacijos keturių atstovų, pakviestų USIA (US Information Agency) susipažinti su JAV politine partijų sistema ir rinkimų procesu. Šioje delegacijoje Lietuvai atstovavo ir Lietuvos lenkų radijo direktorius, Česlovas Kinčikas. Ši delegacija nuo rugsėjo 3 d. aplankė šias vietas: Washington, DC, Richmond, VA, Freeport, IL, Akron, OH, Salt Lake City, UT, Los Angeles, CA, ir New York. Dr. Grinis, dalyvaudamas Los Angeles miesto tarybos posėdyje, buvo pakviestas tarti žodį apie dabartinę Lietuvos politinę bei ekonominę padėtį. Kelionės ir kitas išlaidas jiems padengė USIA. Kiekvienas delegacijos narys į dieną gaudavo po \$130 ir iš tos sumos turėjo apsimokėti už maistą bei nakvynę.

Spalis - nacionalinis krūties vėžio pažinimo mėnuo. Spalio 16 d., sekmadienį, dalyvausime 5-ųjų mylių ėjime "Making strides against breast cancer" Manhatano Bryant Parke (42 St. ir 6th Ave), NY, kuris prasidės 10 val. ryto. Neseniai šis parkas buvo atnaujintas ir atgavo savo originalų grožį. Chase Manhattan Bank, Mutual of America, Coopers & Lybrand, yra šio įvykio rėmėjai ir dalyviai. Šis ėjimas padės sutelkti lėšų krūties vėžio tyrimui, švietimui apie šią ligą bei rūpinimuisi pacientėmis. Dėl informacijų skambinkite Judy Vecchione į American Cancer Society tel.: 212 237-3878.

Jaunųjų skautų lavinimosi kursai veiks spalio 22 ir 23 d. Mississauga, Kanadoje. Iš New Yorko vyksta Giedrė Stankūnienė kaip instruktorė ir Jonas Jankauskas.

Nelė Mazalaitė, rašytoja, mirė praėjusių metų spalio 31 d. Jos mirties metinės bus prisimintos lapkričio 5 d. šeštadienį. Vienuolyno koplyčioje 10 val. bus mišios, po jų Kultūros Židinio posėdžiui menėje bus paskaitėlė, jos kūrinių paroda, kūrybos skaitymas ir kavutė. Prisiminimą rengia jos testamentu vykdytojai: Salomėja Narkėlūnaitė ir Juozas Andriūšis.

Lietuvių Religinės Šalpos veikloje

Lietuva laukia

Trys savaitės Lietuvoje, kiek smagių prisiminimų ir pergyvenimų gimtoje žemėje... Lietuvos žemė, brolių ir sesių brangi krauju aplaistyta, šiandien jau nemindoma svetimšaliu, tačiau valstybė vargina 50-ies metų ateistinio auklėjimo ir sovietinės okupacijos paliktos gilios moralinės žaizdos bei pereinamojo laikotarpio ekonominiai sunkumai. Daug malonių, nuoširdžių žmonių nenuleidžia rankų - dirba, kovoja ir meldžiasi, tikėdami geresniu rytojumi.

Didžiausias dėmesis yra kreipiamas į jaunimą, jo krikščionišką auklėjimą, socialinę atsakomybę. Trūksta visko: jaunų kunigų, pasirususių auklėtojų, religinės literatūros, elektroninės technikos ir t. t. Bažnyčia, karitatyvinės organizacijos bei naujai steigiamos katalikiškos mokyklos laukia iš mūsų visokeriopos pagalbos šiame sunkiame tautos perauklėjimo darbe. Jų vardų kreipiamės ir mes į jus, mieli LKRŠ rėmėjai. Mes neturime jokių fondų, tik Jūsų užjaučiančias krikščioniškas širdis, todėl galime Lietuvos Bažnyčiai padėti tik tiek, kiek gauname iš Jūsų.

Vida Jankauskienė,
LKRŠ reikalų vedėja

Dėkoja ir prašo pagalbos

Troškūnų parapijos klebonas kun. Saulius Filipavičius reiškia gilią padėką Broniui ir Apolonijai Andriūnams, Orlando Park, IL už \$25,000 auką, įamžinant dr. Emiliją Jesevičiūtę, skirta bažnyčios ir buvusio pranciškonų vienuolyno remontui. Bažnyčiai dedamas naujas stogas, o iš sugriauto vienuolyno, dėka geraširdžių troškūniečių gyvenančių išeivijoje bei karitatyvinių organizacijų, yra kuriamas religinis-kultūrinis centras, kurio dalimi jau naudojasi jaunimas ir jaunos šeimos. Centro darbai vykdomi etapais, pagal gaunamas aukas.

Šiuo metu Lietuvoje yra statoma ar remontuojama per 100 bažnyčių ir vienuolynų. Būtų labai gražu ir prasminga, kad išeivijoje gyveną parapičiai pasektų B. A. Andrašiūnų pavyzdžiu ir įamžintų savo artimus.

Vitalis Žukauskas, aktorius, buvo išvykęs į Kauną ir ten dalyvavo jėzuitų surengtoje mokyklų sukakties šventėje: 345 metai, kaip Kaune buvo įkurta jėzuitų kolegija, ir 70 metų, kaip įkurta Kauno jėzuitų gimnazija. Sukaktį minėjimai buvo rugsėjo 23 ir 24 dienomis. Mišias aukėjo kardinolas Vincentas Sladkevičius, pats kadaise baigęs jėzuitų gimnaziją. Vitalis Žukauskas buvo sustojęs ir Vienoje, į New Yorką grįžo spalio 4 d.

Kultūros Židinio kavinė veiks lapkričio 6 d., sekmadienį.

Dėkoja už knygas

Dr. D. Satkunskenė, dėstanti Kauno Kūno Kultūros Institute, dėkoja už LKR Šalpos parūpintą medicininę literatūrą: "Negaliu Jums nepadėkoti už Jūsų rūpestį ir gerą širdį. Išties, mums reikia ne tik vaistų, drabužių ir maisto kūnui palaikyti. Mes trokštame žinių, siekiame pereiti į aukštesnę profesinį lygį. Telaimina Jus ir Jūsų darbus Kūrėjas".

Sėkminga APPLE programa

Norint pertvarkyti Lietuvos mokyklų sistemą bei supažindinti su vakarietiškomis mokymo metodais, Amerikos APPLE organizacija kasmet ruošia vasaros kursus Lietuvoje. Dėka LKRŠ-os, pirmą kartą buvo dėstomi kursai religine tema, apmokant JAV trijų prelegentų kelionės išlaidas.

Vienas iš jų, Jim Simone, New Yorko arkivyskupijos "special education" mokytojas, sugrįžęs iš tų kursų štai ką rašo: "Seminaras praėjo labai sklandžiai. Mano nuomone, kvalifikuoti katalikiškų mokyklų pedagogai turėtų būti integrali APPLE programos dalis. Turiu įvairių patarimų bei pasiūlymų, kuriais laiko bėgyje žadu pasidalinti su LKRŠ. Labai dėkinguosi, kad buvau dalis šio sėkmingo projekto".

Parama Kauno Prisikėlimo bažnyčiai

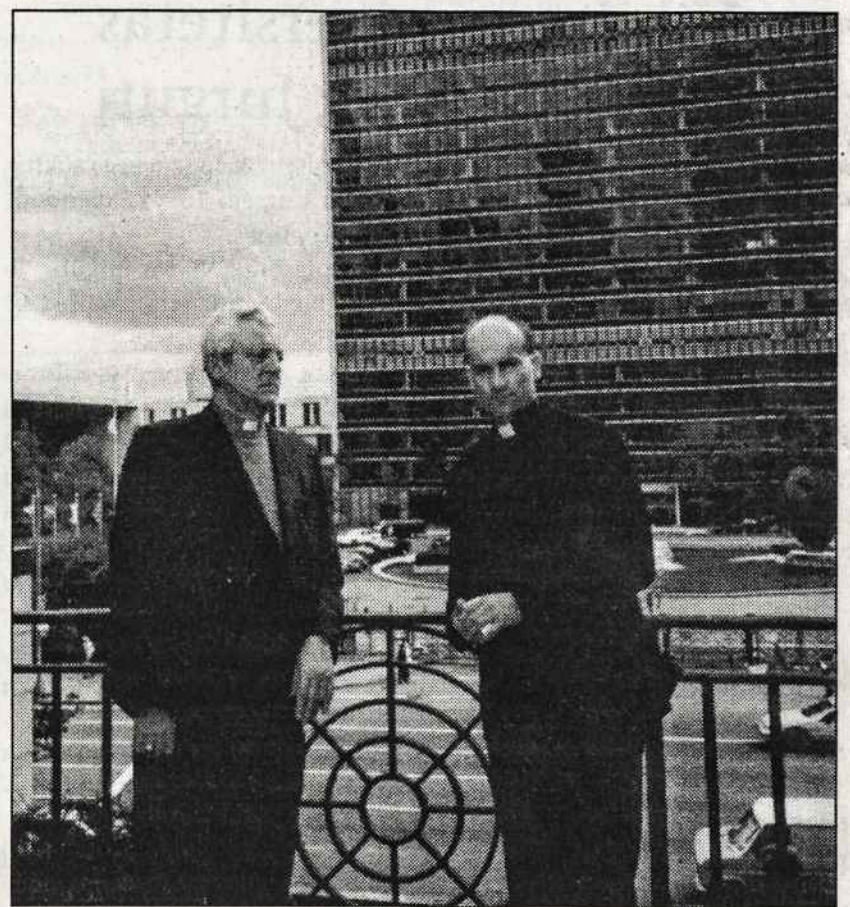
Paminklinės Kauno Prisikėlimo bažnyčios klebonas ir komitetas dėkoja Vaclovui Valiui, Cleveland, OH, už \$10,000 auką. Prisikėlimo bažnyčia buvo statoma visų Lietuvos žmonių, kaip padėka Dievui už išsivadavimą iš carinės Rusijos 120-ies metų užtrukusios okupacijos. Statyba buvo nutraukta 1940 metais, Lietuvai vėl okupavus sovietinei Rusijai. Sovietai bažnyčią pavertė fabriku. Paminklinės bažnyčios atremontavimas pareikalauja apie \$1,000,000. Padėkime ją atstatyti!

Nauja katalikiška kolegija

Panevėžio vyskupija, matydama kokia varginga yra socialinė padėtis Lietuvoje po 50 metų sovietinio valdymo, steigia naują Šv. Kazimiero kolegiją, kuri ruoš Bažnyčios socialinio mokslo vadovus.

Apsipirkimas - "Blusų turkus", rengtas Lietuvių Atletų Klubu, spalio 1 ir 2 dienomis Kultūros Židinyje, praėjo labai sėkmingai. Abi dienas atsilankė daug žmonių. Daug lietuvių užkandžiavo mažojejoje salėje.

Seselė Albina Pajarskaitė, Lietuvos Caritas organizacijos pirmininkė, buvo atvykusi į Ameriką, dalyvavo Marijos Nekalto Prasidėjimo seselių posėdžiuose Putname. Grįždama į Lietuvą, spalio 5 d. užsuko į Tautos Fondą ir į Lietuvos Religinę Šalpą.

Telšių vyskupas Juozas Preikšas ir Troškūnų klebonas kun. Saulius Filipavičius prie Juntinių Tautų pastato New Yorke.

Valdžia davė leidimą, bet kolegija turės išsilaikyti iš geradarių aukų. J. E. vyskupas Juozas Preikšas ir kolegijos direktorė viltinai laukia mūsų visų paramos.

LKRŠ direktorių taryba nuoširdžiai dėkoja Rebecca Martin už sėkmingą vadovavimą LKRŠ raštinei Vilniuje. R. Martin, metus talkinusi LKRŠ, nuo š. m. rugs. 1 d. pilną laiką skiria "Faith in Action" organizacijos darbui Lietuvoje. LKRŠ talkins Vilniaus arkidiecezijos jaunimo organizacijos centras, vadovaujamas kun. Gintaro Grušo.

Nuo praėjusio žiniaraščio

Jūsų aukų dėka, LKRŠ pagelbėjo Lietuvai: \$75,000 vyskupijos ir vienuolynams, \$6,761 katalikiškom mokyklom bei karitatyvinėm organizacijom, \$5,000 studentam, \$1500 daugiavaikėm šeimom, apmokėdami persiuntimo išlaidas per 250 siuntinių su riešutų sviestu,

Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas atskrido į New Yorką rugsėjo 28 d. ir tą patį vakarą dalyvavo privačioje vakarieneje, kurią jo garbei surengė Revlon, MacAndrews ir Forbes Group bendrovių prezidentas Bruce Slovins savo ištaigingoje rezidencijoje Manhatane. Į ją Lietuvos prezidentas atvyko lydimas savo patarėjo ambasadoriaus Justo Palecio, ambasadoriaus prie Jungtinių Tautų Dr. Oskaro Jusio, ambasadoriaus JAV-se dr. Alfonso Eidinto ir vertėjo - patarėjo misijoje prie JT Dariaus Sužiedėlio. Šioje vakarieneje dalyvavo ir keli JAV stambūs finansininkai, jų tarpe bilijonierius Carl Celiann Icahn ir multimilijonierius Michael Steinhardt. Iš lietuvių pusės vakarieneje taip pat dalyvavo prezidento įgaliotinis finansininkas reikalams JAV-se Simas Velonskis ir LB New Yorko apygardos pirmininkas Kęstutis Miklas. Kokteilio ir vakarienes metu buvo daug kalbama apie Lietuvą, jos ekonominę padėtį ir apie galimybes investicijom.

Moteris, gyvenanti Kaune, norėtų padirbėti Amerikoje, pagelbėti pagal reikalą vyresnio amžiaus ar sergančiam asmeniui. Baigusi maisto paruošimo technologiją, vairuoja automobilį, gali dirbti visus namų ruošos darbus, šiek tiek moka angliškai. Kreiptis į "Darbininko" redakciją. Paslaugas siūlė Birutė.

Moterims siūlomi darbai amerikiečių šeimose. Siūlo patikima agentūra. Moteris turi susikalbėti angliškai, mėgti vaikus, žinoti namų ruošos darbus. Skambinti tel.: (516) 377-1401. (sk.)

St. Petersburg Beach, FL, išnuomojamas naujai įrengtas vieno miegamo kambario butas. Patogi vieta, autobusas čia pat. Nuomoti galima trumpam laikui arba sezonui. Skambinti (813) 347-3717. (sk.)

Dėkojame

George J. Gliudys, West Covina, CA., užmokėjo ateinančių metų prenumeratą, atsiųsdamas 100 dol. čekį. Tai didelė parama mūsų laikraščiu, už kurią nuoširdžiai dėkojame.

"Darbininko" Administracijoje parduodamos

knygos:

Lietuvių - anglų kalbų žodynas. B. Piesarskas, B. Svecevičius. 512 psl., kietais viršeliais. Turi apie 27,000 žodžių. Kaina 15 dol.

Anglų - lietuvių kalbų žodynas. V. Baravykas. 590 psl., kietais viršeliais. Turi apie 30,000 žodžių. Kaina 15 dol.

Lithuanian Cookery. Autorė Izabelė Sinkevičiūtė. 1993 m. išleista 5-ji laida šios populiariausios lietuviškų valgių virimo knygos anglų kalba. Kas norite pagilinti savo virimo žinias, - rasite labai daug populiarių lietuviškų valgių gaminimo receptų. Labai tinkama dovana lietuviškai nekalbantiems. Kaina 15 dol. Persiuntimas - 1.50.

"Moteris su baltu chalatu". Dr. Konstancija Paprockaitė - Šimaitienė. 494 psl. didelio formato knyga kietais viršeliais. Čia telpa 35 medicinos daktarės pasakojimai apie išgyvenimus dirbant ligoninėse. Kaina 20 dol.

Užakant žodynus, pridėti po 1 dol. persiuntimui; užsakant "Moteris su baltu chalatu" - pridėti 2 dol.

"Darbininko" skaitytoju galite tapti kiekvieną dieną! Pasiūlykite "Darbininką" savo pažįstamiems bei draugams! Prenumerata vieniems metams - tik \$30.

Antano Masionio atsiminimų knyga "Ateitininkų dvasia nepalūžo" gaunama ir "Darbininko" administracijoje, 214 psl. knyga gausiai iliustruota. Kaina \$10, persiuntimo išlaidoms padengti pridėdama \$2. Užsakoma adresu: "Darbininkas", 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207.

TRANSPAK

Siuntiniai į Lietuvą - pristatomi į namus.

Talpintuvai siunčiami kas savaitę.

AIR CARGO skubiems siuntiniams.

ŠVENČIŲ PROGA

PINIGAI pervedami DOLERIAIS papigintomis kainomis. Mažiausia suma - \$50.-

MAISTO SIUNTINIAI: nuo \$29.- iki \$98.-

55 svarai, maisto rinkinys \$98.-

Pageidaujant prisiųsime smulkia informaciją.

Siųskite per seniausią siuntinių į Lietuvą įstaigą.

Dirbame nuo 1987 m.

TRANSPAK, 2638 W. 69th St.

Chicago, IL 60629 Tel. 312-436-7772